

PŁOCK

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Płocka

Płock, grudzień 2015

Opracowanie:
Urząd Miasta Płocka
Wydział Rozwoju i Polityki Gospodarczej Miasta
Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta

Autorzy:
Michał Balski
Agnieszka Malinowska

Recenzent:
Dr hab. inż. arch. Piotr Lorens
Politechnika Gdańska
Wydział Architektury

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Charakterystyka miasta Płocka.....	5
2.1. Ogólne uwarunkowania.....	5
2.2. Historia.....	6
2.3. Sytuacja demograficzna.....	8
2.4. Rynek pracy.....	11
2.5. Bezrobocie.....	13
2.6. Wsparcie społeczne.....	17
2.7. Podmioty gospodarcze.....	21
2.8. Organizacje pozarządowe, udział w życiu publicznym.....	25
2.9. Stan bezpieczeństwa.....	30
2.10. Struktura przestrzenna miasta.....	33
2.11. Plany zagospodarowania przestrzennego.....	35
2.12. Zieleń miejska.....	35
2.13. Zabytki.....	36
2.14. Gospodarka mieszkaniowa.....	38
2.15. Uwarunkowania środowiskowe.....	43
2.16. Kultura.....	44
2.17. Turystyka, sport i rekreacja.....	45
2.18. Edukacja.....	45
3. Delimitacja obszaru zdegradowanego.....	47
4. Delimitacja obszaru rewitalizacji.....	53

Załącznik:

1. Recenzja dokumentu diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Płocka - autor Dr hab. inż. arch. Piotr Lorens

1. Wstęp

Na mocy ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz. 1777), Radzie Miasta Płocka przyznane zostały kompetencje do podjęcia uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Wyznaczenie wyżej wymienionych obszarów następuje na podstawie przeprowadzonej diagnozy potwierdzającej spełnienie przesłanek określonych w art. 9 i 10 ustawy o rewitalizacji.

Niniejszy dokument zawiera opisową charakterystykę miasta, analizę szczegółowych danych dotyczących sytuacji społeczno – gospodarczej i przestrzennej w podziale na jednostki urbanistyczne – nazwane osiedlami, wyróżnienie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z przedstawieniem zastosowanej metody ich wyznaczenia.

W diagnozie zawarto szereg tabel, zestawień i wykresów, w tym obejmujących analizę wskaźnikową miasta oraz poszczególnych jego części – osiedli. Co istotne, w analizie tej uwzględniono szereg cech obszaru, w tym odnoszących się zarówno do jego struktury społecznej, gospodarczej jak i przestrzennej.

Część analityczna dokonana została na podstawie danych zawartych w Miejskim Zeszycie Statystycznym Urzędu Miasta Płocka, stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego i Państwowej Komisji Wyborczej, a także danych uzyskanych z Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku, Komendy Miejskiej Policji w Płocku, Urzędu Statystycznego w Warszawie - Oddział w Płocku, Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, Wydziału Geodezji oraz Wydziału Ewidencji i Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka. Wyliczenia danych dla poszczególnych jednostek dokonano po zastosowaniu niezbędnej korekty w celu doprowadzenia do zgodności z danymi ogólnomiejskimi.

Niniejsza diagnoza stanowi załącznik do wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, stanowi podstawę do podjęcia przez Radę Miasta Płocka uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Płocka, a następnie opracowania gminnego programu rewitalizacji.

W prace nad przygotowaniem niniejszej diagnozy włączeni zostali interesariusze rewitalizacji. Przed wejściem w życie ustawy o rewitalizacji przeprowadzone zostały konsultacje społeczne na zasadach określonych w Zarządzeniu Nr 4197/2014 Prezydenta Miasta Płocka z dnia 19 lutego 2014 roku oraz w Zarządzeniu Nr 424/2015 Prezydenta Miasta Płocka z dnia 18 marca 2015 roku. Wyniki badania sondażowego przeprowadzonego w 2014 roku przez Referat Rewitalizacji Miasta we współpracy z Towarzystwem Naukowym Płockim wzięte zostały pod uwagę przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji.

Zastosowana metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji była tematem spotkania, które odbyło się w dniu 22 czerwca 2015 roku w siedzibie Książnicy Płockiej oraz w dniu 6 października 2015 roku w siedzibie Szkoły Podstawowej Nr 20. Podczas w/w spotkań konsultacyjnych nie wniesiono uwag co do zaprezentowanej metodologii oraz dokonanego wyboru obszarów.

2. Charakterystyka miasta Płocka

2.1. Ogólne uwarunkowania

Płock jest jednym z 65 miast na prawach powiatu. Położony jest w północno – zachodniej części województwa mazowieckiego, w odległości około 120 km od Warszawy i 112 km od Łodzi.

Płock podzielony jest na 21 osiedli miejskich, z których największą powierzchnię zajmuje osiedle Trzepowo (1.055 ha), a najmniejszą osiedle Tysiąclecia (24 ha).

Tabela 1: Powierzchnia Płocka w 2013 roku według osiedli

Wyszczególnienie	Powierzchnia ewidencyjna w ha
<i>Osiedla miejskie</i>	<i>7 531</i>
Borowiczki	604
Ciechomice	555
Dobrzyńska	79
Dworcowa	53
Góry	872
Imielnica	311
Kochanowskiego	75
Kolegialna	119
Łukasiewicza	263
Międzytorze	123
Podolszyce Południe	214
Podolszyce Północ	338
Pradolina Wisły	733
Radziwie	908
Skarpa	117
Stare Miasto	79
Trzepowo	1 055
Tysiąclecia	24
Winiary	592
Wyszogrodzka	332
Zielony Jar	85
<i>Pozostałe obszary</i>	<i>1 274</i>
PKN Orlen	760
Wisła	514
Płock ogółem	8 805

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Płock usytuowany jest nad Wisłą, która dzieli miasto na część prawobrzeżną i lewobrzeżną. Zdecydowana większość osiedli położona jest w prawobrzeżnej części miasta (17 osiedli) skupiając 94% mieszkańców Płocka, co świadczy o dominacji urbanistycznej i gospodarczej tej części miasta.

„Rdzeniem” Płocka jest historyczne Stare Miasto wokół którego rozwinął się rejon Śródmieścia przez który przebiega główna oś komunikacyjna o kierunku wschód-zachód (aleje: Kobylińskiego, Jachowicza, Piłsudskiego) oddzielająca obszar o charakterze śródmiejskim (wielofunkcyjnym) od obszarów o wyraźnie dominującym charakterze mieszkaniowym.

Drugą istotną strukturą urbanistyczną prawobrzeżnej części miasta to Podolszyce, które zaczęły się intensywnie urbanizować w latach 80-tych XX w. Podolszyce podzielone na część północną i południową charakteryzuje zabudowa wielorodzinna. W ostatnich latach to także rozwijająca się dzielnica handlowa. Sąsiadujące z Podolszycami - Borowiczki i Imielnica to osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej mające charakter przedmieść.

Prawobrzeżna część Płocka to także 2 obszary przemysłowe – teren PKN Orlen (zamknięta struktura z własnymi, wewnętrznymi systemami infrastrukturalnymi) oraz Kostrogaj stanowiący administracyjnie część osiedla Łukasiewicza i Trzepowo. Kostrogaj pełni przede wszystkim funkcję usługowo-produkcyjno-składową. Funkcjonuje tu wiele drobnych zakładów przemysłowych, hurtowni i magazynów.

Lewobrzeżną część miasta tworzą 4 osiedla, które zamieszkuje zaledwie 6% mieszkańców Płocka. Jedyną w pełni wykształconą strukturą urbanistyczną jest osiedle Radziwie - dawna wieś włączona w granice administracyjne miasta w 1923 roku o dominującej zabudowie jednorodzinnej. Pozostałe osiedla lewobrzeżnego Płocka to tereny o ekstensywnym, rolniczym zagospodarowaniu. Tereny te w znacznej mierze pozbawione są co do zasady charakteru miejskiego.

2.2. Historia

Płock jest jednym z najstarszych miast Mazowsza i Polski. Otrzymał prawa miejskie w 1237 roku. Istniał jednak wcześniej jako gród warowny i obronny. Czas największego rozkwitu tego miejsca to przełom XI i XII wieku. W 1075 roku powstało w Płocku biskupstwo, które miało duży wpływ na rozwój gospodarczy miasta. Za panowania Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego, w latach 1079 - 1138 Płock pełnił funkcję stolicy państwa polskiego.

Dalszy rozwój miasta przypada na wiek XIV. Za czasów Kazimierza Wielkiego powstają fortyfikacje miejskie, nowy gotycki zamek, kościół farny. Wjazd do miasta strzegły trzy bramy: Dobrzyńska, Bielska i Wyszogrodzka. Centrum układu stanowił Stary Rynek z ulicami wylotowymi. W 1495 roku, po bezpotomnej śmierci ostatniego księcia płockiego Janusza II, Płock wcielono do Korony Królestwa Polskiego.

Rozkwit Płocka hamują w XVI wieku liczne klęski żywiołowe. Pożary w 1511 i 1545 roku niszczą ul. Dobrzyńską, Piekarską, Nadwiślańską. Miasta nie oszczędził także regres gospodarczy ogarniający Polskę na przełomie XVI i XVII wieku. Zniszczeń dopełniły liczne wojny w XVII i XVIII wieku oraz częste pożary i epidemie. Na skutek ruchów skarpy osunęła się niemal cała ul. Nadwiślańska.

Na przełomie XVIII i XIX wieku miasto znajdowało się w granicach zaboru pruskiego. Kreowane na stolicę regencji Nowych Prus Wschodnich, znacznie rozszerzyło swoje terytorium w kierunku wschodnim. Na podstawie kilku planów, opracowanych przez Göppnera (1793), Schnöwalda (1798) i Schmidta (1803) powstało nowe miasto oparte na szachownicowej siatce ulic, którego centrum stanowił ówczesny plac Panieński (dziś Plac Obrońców Warszawy) z klasycystycznym budynkiem władz kamery pruskiej. Zlikwidowano obwarowania miejskie, urządzając na ich miejscu nowe ciągi uliczne (obecna ul. Kwiatka). Kościem kompozycyjnym miasta stała się ul. Kolegialna.

W latach 1817 – 1823 rozbudowywano miasto w oparciu o plan architekta województwa płockiego – Mahna. Ruch budowlany objął także stare części miasta. Rozbudowano pałac biskupi oraz zrealizowano pozostałą klasycystyczną zabudowę Rynku Kanonicznego (aktualnie Plac Narutowicza). Na Starym Rynku rozebrano gotycki ratusz, wznosząc w 1825 roku nowy, klasycystyczny obiekt w zachodniej części placu, w którym w 1831 roku odbył się ostatni sejm powstańczy.

Druga połowa XIX wieku przyniosła zdecydowane przemiany w zabudowie miasta. Zanika drewniana, parterowa zabudowa mieszkaniowa. Jej miejsce zajmują nowe, czynszowe kamienice o eklektycznej architekturze z mocno rozbudowanymi oficynami, doprowadzając, szczególnie na terenie Starego Miasta, do wielkiego zagęszczenia zabudowy. Oś kompozycyjną stanowiła ul. Tumską, zakończeniem której był powstały w trzecim ćwierćwieczu Nowy Rynek z halami targowymi. Stary Rynek stracił dotychczasowe znaczenie handlowe. Powstały nowoczesne wodociągi z wieżą ciśnień przy ul. Warszawskiej. Wzniesiono kilka zakładów przemysłowych, wśród nich w 1870 roku Fabrykę Narzędzi Rolniczych przy ul. Królewieckiej. Wielokrotnie, w ciągu wieków remontowana Katedra została w latach 1901 – 1903 gruntownie przebudowana przez architekta Stefana Szyllera.

W 1920 roku Płock wpisał się do historii Polski dzielną obroną przed nawałnicą bolszewicką, za którą Marszałek Józef Piłsudski odznaczył miasto Krzyżem Walecznych.

W 1923 roku do Płocka zostało przyłączone Radziwie. W okresie międzywojennym największymi inwestycjami były budowa linii kolejowej Kutno – Radziwie (1925 rok) i Płock – Sierpc, połączenie obu odcinków za pośrednictwem stałego mostu przez Wisłę, budowa Elektrowni Miejskiej w Radziwie oraz urządzenie nadwiślańskich bulwarów i ul. Mostowej.

Okres II wojny światowej to w dziejach płockich głównie czas dramatycznych wydarzeń marca 1941 roku, czyli wysiedlenia do obozów zagłady całej żydowskiej części społeczności.

W pierwszych latach powojennych Płock zachował dotychczasowy charakter ośrodka urzędniczo-wojskowo-nauczycielskiego. Dopiero rok 1960 „wprowadził” Płock w nowy etap rozwoju w związku z budową rurociągu naftowego z obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz powstaniem Mazowieckich Zakładów Rafineryjnych i Petrochemicznych (obecnie PKN ORLEN S.A.). Od 1961 roku następowała systematyczna przebudowa i rozbudowa miasta. W granice miasta włączone zostały tereny należące do wsi: Chełpowo, Maszewo, Winiary, Powsino, Trzepowo Stare, Niegłosy, Biała Nowa i Parcele oraz Draganie Nowe. Budowie kombinatu towarzyszył cały szereg uzupełniających inwestycji przemysłowych oraz nieznany dotąd w historii rozwój miasta, szczególnie w sferze budownictwa mieszkaniowego. Powstało nowe centrum miasta, ukształtowane przez osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, przeznaczonej dla ludności znajdującej zatrudnienie w Płocku: Łukasiewicza, Tysiąclecia, Skarpa A i B, Kolegialna, Dworcowa, Międzytorze.

Z dniem 1 stycznia 1982 roku do granic administracyjnych Płocka przyłączone zostały Borowiczki i Imielnica, a z dniem 1 stycznia 1997 roku tereny wsi Góry, Dolne Budy, Longinus, Ciechomice, Nowe Ciechomice i Tokary – Rąbierz.

W latach 1975-1998 miasto Płock pełniło funkcje stolicy województwa płockiego, będąc siedzibą wielu instytucji administracji publicznej o znaczeniu regionalnym i ponadlokalnym. Od reformy administracyjnej w 1998 roku miasto jest stolicą powiatu ziemskiego płockiego i nadal odgrywa ważną rolę w rozwoju subregionalnym.

2.3. Sytuacja demograficzna

Na terenie miasta Płocka występują wyraźne, niekorzystne trendy demograficzne. Systematycznie od kilku lat spada liczba ludności. W 2013 roku ludność Płocka liczyła 122.815 mieszkańców.

Tabela 2: Liczba ludności w latach 2005 – 2013 w Płocku wg faktycznego miejsca zamieszkania (stan na koniec roku)

Lata	Ludność ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2005	127 461	61 130	66 331
2006	127 224	60 934	66 290
2007	126 968	60 608	66 360
2008	126 709	60 292	66 417
2009	126 542	60 120	66 422
2010	124 691	59 186	65 505
2011	124 318	58 889	65 429
2012	123 627	58 530	65 097
2013	122 815	58 098	64 717

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W 2013 roku w Płocku zarejestrowano 1.128 urodzeń żywych (o 157 mniej niż w roku 2012) i 1.191 zgonów, co dało ujemny przyrost naturalny (-63).

Tabela 3: Ruch naturalny w Płocku w latach 2005-2013

Ruch naturalny	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Urodzenia żywe	1 188	1 298	1 249	1 375	1 380	1 286	1 231	1 285	1 128
Zgony	1 041	1 149	1 172	1 180	1 189	1 182	1 116	1 265	1 191
Przyrost naturalny	147	149	77	195	191	104	115	20	-63

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na wysokim poziomie utrzymuje się także ujemne saldo migracji wewnętrznych. Mieszkańcy Płocka przeprowadzają się głównie do strefy podmiejskiej. W 2013 roku z pobytu stałego na wieś wymeldowały się 903 osoby. W 2013 roku, po kilkuletniej przerwie odnotowano też ujemne saldo migracji zagranicznych (-17).

Tabela 4: Poziom i saldo migracji ludności w Płocku w latach 2005-2013

Ruch ludności	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zameldowania na pobyt stały z miast	355	387	382	337	333	304	292	247	287
Zameldowania na pobyt stały ze wsi	580	732	870	613	606	617	576	536	576
Zameldowania na pobyt stały z zagranicy	18	31	22	30	30	21	25	17	15
Wymeldowania z pobytu stałego do miast	490	477	555	423	416	448	458	428	493
Wymeldowania z pobytu stałego na wieś	1 016	1 097	1 288	1 016	928	1 059	902	873	903
Wymeldowania z pobytu stałego za granicę	4	59	52	40	24	20	21	15	32
Saldo migracji wewnętrznych	-571	-455	-591	-489	-405	-586	-492	-518	-533
Saldo migracji zagranicznych	14	-28	-30	-10	6	1	4	2	-17

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na koniec 2013 roku najwięcej mieszkańców Płocka mieszkało na osiedlu Podolszyce Północ (11.935 osób), a najmniej na osiedlu Pradolina Wisły (497 osób). W ostatnich latach zaobserwować można spadek liczby ludności m.in. na osiedlach: Stare Miasto, Kolegialna, Dworcowa, Kochanowskiego i Skarpa. Wzrost liczby ludności w 2013 roku zaobserwowano natomiast m.in. na osiedlach Winiary, Pradolina Wisły, Ciechomice i Podolszyce Południe.

Tabela 5: Ludność Płocka w latach 2005-2013 według osiedli (stan na koniec roku)

Osiedla	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Borowiczki	3 660	3 680	3 684	3 580	3 645	3 879	3 918	3 924	3 953
Ciechomice	1 010	1 000	1 056	1 077	1 114	1 159	1 196	1 222	1 234
Dobrzyńska	11 330	11 330	10 775	10 546	10 402	10 500	10 544	10 487	10 408
Dworcowa	5 000	4 900	6 163	6 082	6 052	5 951	5 936	5 885	5 774
Góry	1 540	1 540	1 649	1 668	1 680	1 836	1 859	1 880	1 871
Imielnica	2 560	2 560	2 459	2 557	2 600	2 733	2 808	2 870	2 848
Kochanowskiego	10 320	10 283	10 526	10 398	10 238	9 014	8 837	8 823	8 697
Kolegialna	11 050	11 000	11 351	11 303	11 067	10 719	10 332	10 250	10 072
Łukasiewicza	13 790	13 670	12 504	12 380	12 354	12 422	11 543	10 450	10 306
Międzytorze	8 200	8 100	6 993	5 782	5 741	5 826	5 800	5 698	5 630
Podolszyce Południe	9 040	9 140	9 072	9 349	9 674	9 913	10 086	10 224	10 312
Podolszyce Północ	9 120	9 170	11 244	11 238	11 451	11 720	11 820	11 891	11 935
Pradolina Wisły	390	380	465	468	464	481	484	492	497
Radziwie	3 650	3 700	3 579	3 647	3 649	3 778	3 774	3 780	3 793
Skarpa	10 070	10 100	9 532	9 875	9 795	9 450	9 347	9 284	9 189
Stare Miasto	5 911	5 811	5 316	4 962	4 864	4 561	4 416	4 223	4 044
Trzepowo	390	390	807	793	782	814	830	817	805
Tysiąclecia	6 100	6 100	6 192	6 155	6 073	6 074	5 699	5 949	5 833
Winiary	1 890	1 890	1 530	1 519	1 525	1 527	1 529	1 540	1 569
Wyszogrodzka	8 960	8 950	8 555	9 754	9 776	10 023	9 812	10 107	10 187
Zielony Jar	3 480	3 530	3 516	3 576	3 594	3 681	3 747	3 831	3 858
Płock ogółem	127 461	127 224	126 968	126 709	126 540	126 061	124 317	123 627	122 815

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Na terenie miasta Płocka systematycznie zmniejsza się udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku produkcyjnym. Gwałtownie wzrasta natomiast udział ludności w wieku poprodukcyjnym. Gwałtowność zmian w strukturze demograficznej Płocka jest związana z tym, że w latach 1960 – 1985 wzrost liczby ludności Płocka był związany z migracją młodych ludzi do Płocka. Statystyczny mieszkaniec Płocka miał w 2013 roku 40,2 lat. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 17% ogółu mieszkańców, w wieku produkcyjnym 63%, a w wieku poprodukcyjnym 20%.

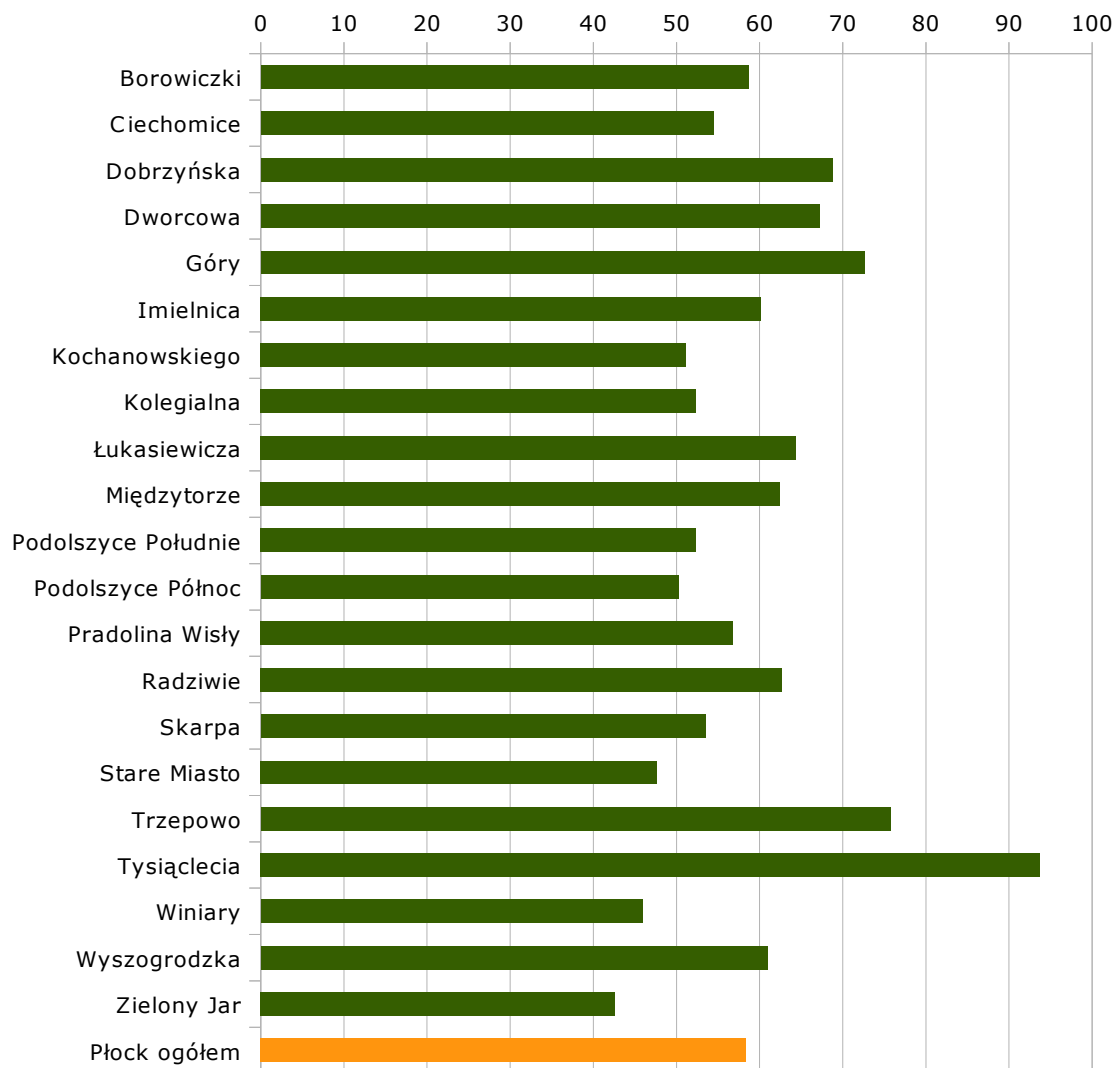
Tabela 6: Ludność Płocka w podziale na ekonomiczne grupy wieku w latach 2005-2013

Ludność	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Wiek przedprodukcyjny									
Mężczyźni	12 288	12 056	11 815	11 634	11 583	11 237	11 014	10 862	10 760
Kobiety	11 831	11 515	11 339	11 293	11 156	10 737	10 519	10 371	10 291
Ogółem	24 119	23 571	23 154	22 927	22 739	21 974	21 533	21 233	21 051
Wiek produkcyjny									
Mężczyźni	43 185	43 117	42 894	42 634	42 432	41 698	41 231	40 706	40 029
Kobiety	42 673	42 331	41 919	41 401	40 947	39 889	39 309	38 472	37 508
Ogółem	85 858	85 448	84 813	84 035	83 379	81 587	80 540	79 178	77 537
Wiek poprodukcyjny									
Mężczyźni	5 657	5 761	5 899	6 024	6 105	6 251	6 644	6 962	7 309
Kobiety	11 827	12 444	13 102	13 723	14 319	14 879	15 601	16 254	16 918
Ogółem	17 484	18 205	19 001	19 747	20 424	21 130	22 245	23 216	24 227

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Niekorzystne zmiany proporcji pomiędzy ludnością w wieku aktywności zawodowej, a ludnością w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym doskonale obrazuje wskaźnik obciążenia demograficznego, który na koniec 2013 roku w przypadku 11 osiedli był „gorszy” niż średnia dla miasta. Najwyższą wartość osiągnął na osiedlu Tysiąclecia (93,72), a najniższą na osiedlu Zielony Jar (42,62). Rozstęp, tj. różnica między najwyższą wartością odnotowaną w mieście i najniższą wyniosła 51,1 pkt, co świadczy o bardzo dużym zróżnicowaniu między poszczególnymi osiedlami.

W przypadku osiedla Tysiąclecia o tak wysokim wskaźniku zadecydowała liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Osiedle to zamieszkują głównie starsze osoby, które narażone są m.in. na ubóstwo, ograniczone kontakty społeczne oraz problemy zdrowotne.

Rysunek 1: Wskaźnik obciążenia demograficznego* stan na koniec 2013 roku z podziałem na osiedla

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Wydziału Ewidencji i Spraw Obywatelskich, Urząd Miasta Płocka

* Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym (liczba dzieci w wieku 0-17 lat, liczba osób w wieku 60 lub 65 lat i więcej) przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym (liczba osób w wieku 18-59 lub 64 lata)

2.4. Rynek pracy

Płock to miasto kontrastów – jest zaliczany do miast o wysokim dochodzie na 1 zatrudnionego, a jednocześnie z wysokim bezrobociem i dużą liczbą osób korzystających z pomocy społecznej.

Dochody w gospodarstwach są bardzo zróżnicowane. Zależy to od tego, czy poszczególne osoby posiadają stałą pracę i stałe dochody, od ilości członków rodziny, ilości osób pracujących w rodzinie i miejsca pracy.

W 2013 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4.799,33 zł. W relacji do średniej krajowej przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Płocku było wyższe o 23,8%. Na tle innych powiatów grodzkich województwa mazowieckiego, pod względem wynagrodzenia, zajmujemy drugie miejsce po Warszawie.

Tabela 7: Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Polsce i wybranych jednostkach województwa mazowieckiego w latach 2005 – 2013

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Polska	2 514,26	2 636,81	2 866,04	3 158,48	3 315,38	3 435,00	3 625,21	3 744,38	3 877,43
Mazowsze	3 227,04	3 381,13	3 670,84	4 036,26	4 179,63	4 279,55	4 504,66	4 637,58	4 773,41
Warszawa	3 613,44	3 789,94	4 099,73	4 504,85	4 603,26	4 694,47	4 936,36	5 077,53	5 226,05
Radom	2 269,30	2 348,10	2 556,68	2 818,40	2 998,88	3 136,45	3 258,68	3 411,51	3 523,34
Płock	3 014,76	3 181,39	3 541,16	3 816,45	3 980,94	4 133,50	4 428,47	4 618,20	4 799,33
Siedlce	2 310,82	2 442,82	2 618,05	2 864,61	3 056,15	3 190,80	3 364,77	3 470,66	3 533,39
Ostrołęka	2 485,73	2 607,81	2 868,54	3 074,15	3 288,00	3 390,85	3 638,36	3 776,11	3 912,91

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Uwaga: Powyższa statystyka nie obejmuje dochodów osób zatrudnionych w małych firmach (o liczbie pracujących do 9 osób), a także osób zatrudnionych w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, związkach zawodowych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządzie gospodarczym i zawodowym oraz zatrudnionych za granicą.

W 2013 roku zawodowo aktywnych było 53.320 (43,4%) mieszkańców Płocka, co stanowi niespełna 1% mniej niż w roku poprzednim. Ponad 42,5% mieszkańców Płocka pozostawała bierna zawodowo. Zgodnie z danymi statystycznymi kobiety w 2013 roku stanowiły 46% ogółu pracujących.

Tabela 8: Aktywność ekonomiczna ludności Płocka w latach 2005-2013

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aktywni zawodowo ¹	56 726	54 116	55 925	56 181	54 514	54 777	54 141	53 697	53 320
a. pracujący ²	43 902	43 901	47 524	49 769	47 436	47 570	46 443	45 439	44 982
b. bezrobotni	12 824	10 215	8 401	6 412	7 078	7 207	7 698	8 258	8 338
Bierni zawodowo ³	51 309	54 923	52 739	52 341	53 919	52 245	52 916	52 464	52 181
Ludność w wieku 15 lat i więcej	108 035	108 739	108 664	108 522	108 433	107 022	106 760	106 161	105 501
Ludność ogółem	127 461	127 224	126 968	126 709	126 542	124 691	124 318	123 627	122 815

¹ aktywni zawodowo – pracujący i bezrobotni w wieku powyżej 15 lat

² pracujący w głównym miejscu pracy, czyli według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności – bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych

³ bierni zawodowo – osoby niezarejestrowane w urzędzie pracy i niepracujące w wieku powyżej 15 lat

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Najwięcej osób pracuje w przetwórstwie przemysłowym – 26,4% pracujących ogółem. Jest to jednocześnie sektor przedsiębiorstw przynoszący najwyższe dochody.

Tabela 9: Pracujący w Płocku w głównym miejscu pracy w latach 2005-2013 w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD

Sekcje	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Przetwórstwo przemysłowe	13 611	13 385	14 083	14 144	12 275	12 379	12 206	12 255	11 892
Budownictwo	5 791	5 485	6 125	6 403	-	-	-	-	-
Handel i naprawy	5 310	5 763	6 566	6 853	6 122	6 704	6 242	6 133	6 344
Transport, łączność, gosp. mag.	2 419	2 754	2 826	3 471	-	-	-	-	-
Obsługa nieruchomości	3 396	3 605	3 989	5 100	-	-	-	-	-
Edukacja	3 733	3 985	4 455	4 080	4 191	4 160	4 222	4 365	4 516
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 070	3 103	3 221	3 234	3 122	3 219	3 225	3 300	3 271
Pozostała działalność	6 572	5 821	6 259	6 484	21 726	21 108	20 548	19 386	18 959
Pracujący ogółem	43 902	43 901	47 524	49 769	47 436	47 570	46 443	45 439	44 982

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

2.5. Bezrobocie

Na koniec 2013 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku ukształtowała się na poziomie 8.338 i była wyższa niż przed rokiem o 80 osób.

Tabela 10: Bezrobocie w Płocku w latach 2005 - 2013 według stanu na koniec roku

Lata	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych
2005	12 824
2006	10 215
2007	8 401
2008	6 412
2009	7 078
2010	7 207
2011	7 698
2012	8 258
2013	8 338

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na koniec 2013 roku najwięcej osób bezrobotnych mieszkało na osiedlu Dobrzyńska – 1.001 osób (12% ogółu bezrobotnych Płocczan). Nieco mniej osób bezrobotnych mieszkało na osiedlu Kolegialna (11,1% Płocczan) i osiedlu Skarpa (9,1%).

Tabela 11: Bezrobotni według osiedli (stan na koniec 2013 roku)

Osiedla	Bezrobotni
Borowiczki	259
Ciechomice	85
Dobrzyńska	1 001
Dworcowa	306
Góry	123
Imielnica	145
Kochanowskiego	547
Kolegialna	926
Łukasiewicza	624
Międzytorze	274
Podolszyce Południe	446
Podolszyce Północ	673
Pradolina Wisły	50
Radziwie	314
Skarpa	759
Stare Miasto	510
Trzepowo	84
Tysiąclecia	341
Winiary	79
Wyszogrodzka	652
Zielony Jar	140
Płock ogółem	8 338

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku

Wysoki wskaźnik bezrobocia występuje obecnie we wszystkich grupach wiekowych. Z analiz danych statystycznych wynika, że w Płocku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby młode, w wieku 25 – 34 lata (26,9%). Dynamicznie wzrasta liczba bezrobotnych w wieku powyżej 55 lat. W 2005 roku osoby z tego przedziału wiekowego stanowiły 6,8% ogółu bezrobotnych, w roku 2013 już 14,8%.

Tabela 12: Bezrobotni wg wieku w latach 2005-2013 (stan na koniec roku)

Bezrobotni	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Poniżej 25	2 235	1 750	1 188	792	1 257	1 172	1 278	1 194	1 171
25-34	3 874	2 898	2 388	1 853	2 050	2 030	2 263	2 390	2 246
35-44	2 668	2 124	1 733	1 291	1 451	1 555	1 698	1 832	1 940
45-54	3 172	2 626	2 279	1 761	1 624	1 564	1 537	1 698	1 747
55 i więcej	875	817	813	715	696	886	922	1 144	1 234
Ogółem	12 824	10 215	8 401	6 412	7 078	7 207	7 698	8 258	8 338

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

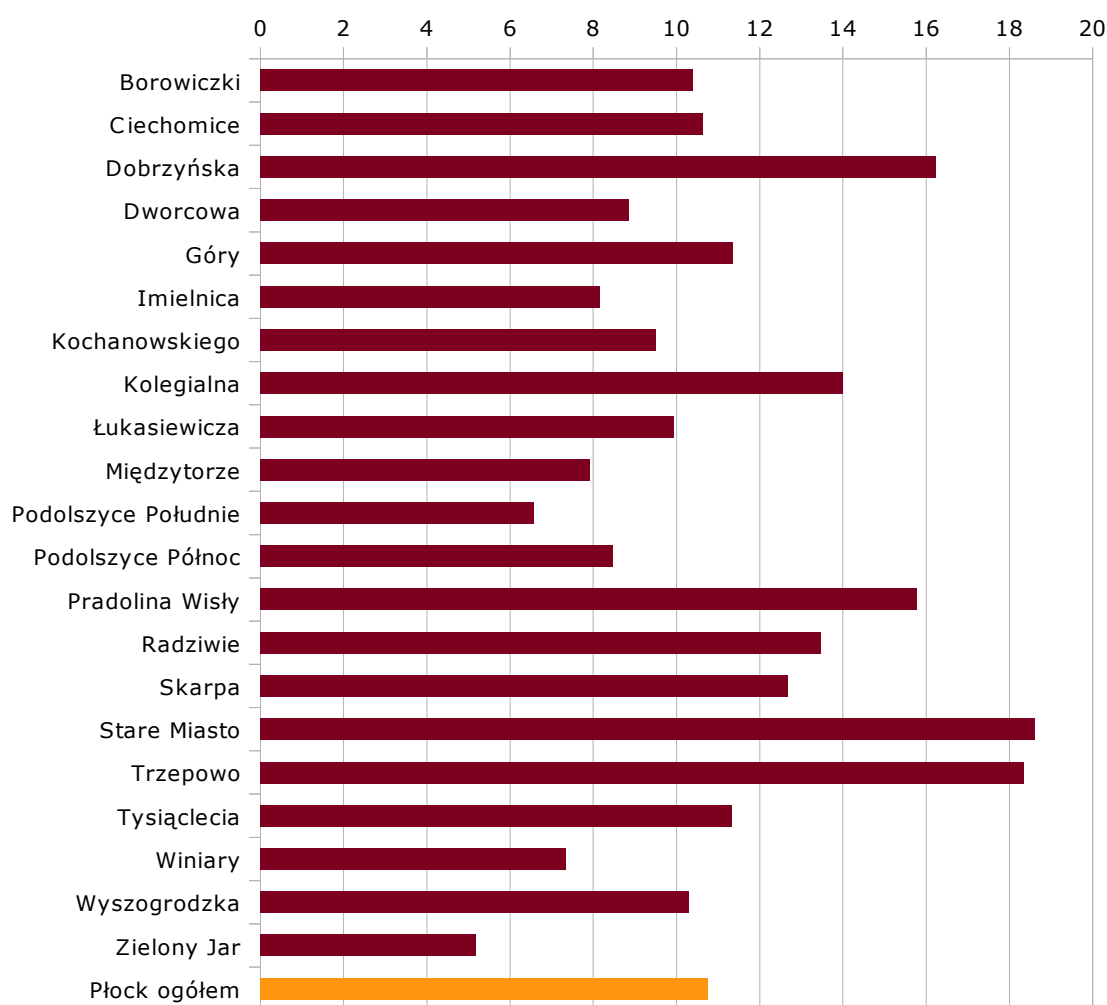
Ze względu na płeć przeważają kobiety. Według stanu na 31 grudnia 2013 roku kobiety stanowiły 52,7% ogółu bezrobotnych. Bez prawa do zasiłku pozostawało 7.429 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w stosunku do sytuacji sprzed roku o 2,9 pkt proc. do 89,1%.

Tabela 13: Bezrobotni zarejestrowani wg płci w latach 2005-2013 (stan na koniec roku)

Bezrobotni	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mężczyźni	5 423	3 924	3 112	2 345	3 161	3 439	3 395	3 819	3 947
Kobiety	7 401	6 291	5 289	4 067	3 917	3 768	4 303	4 439	4 391
Bez prawa do zasiłku	10 823	8 721	7 167	5 745	6 018	6 103	6 748	7 121	7 429
Ogółem	12 824	10 215	8 401	6 412	7 078	7 207	7 698	8 258	8 338

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Biorąc pod uwagę stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym (liczba osób w wieku 18-59 lub 64 lata) to najgorsza sytuacja przedstawia się na osiedlu Stare Miasto, gdzie wskaźnik ten na koniec 2013 roku wyniósł 18,62%.

Rysunek 2: Stopa bezrobocia* stan na koniec 2013 roku z podziałem na osiedla

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku oraz Miejskiego Zeszytu Statystycznego, Urząd Miasta Płocka

* Stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym (liczba osób w wieku 18-59 lub 64 lata)

Brak pracy odbija się przede wszystkim na sytuacji materialnej rodzin dotkniętych tym problemem. Wymusza ograniczanie wydatków. Powoduje zaleganie z opłatami za czynsz, energię elektryczną, zmusza do zaciągania pożyczek. Szczególnie negatywne skutki wywołuje tzw. bezrobocie długotrwałe. Osoby pozostające bez pracy powyżej 1 roku stanowią najliczniejszą grupę bezrobotnych – 40,6%. Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia przyczynia się do rozwijania kolejnych niepożądanych zjawisk społecznych tj. ubóstwo, alkoholizm, przemoc w rodzinie.

Tabela 14: Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2005-2013 (stan na koniec roku)

Bezrobotni	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
do miesiąca	591	556	582	576	689	683	544	676	667
1-3 miesięcy	1 509	1 419	1 378	1 082	1 503	1 712	1 512	1 553	1 325
3-6 miesięcy	1 602	1 409	1 109	687	1 340	1 420	1 216	1 412	1 268
6-12 miesięcy	2 029	1 460	1 222	940	1 321	1 323	1 679	1 619	1 696
12-24 miesiące	1 914	1 508	1 161	1 000	932	981	1 477	1 380	1 561
powyżej 24 miesięcy	5 179	3 863	2 949	2 127	1 293	1 088	1 270	1 618	1 821
Ogółem	12 824	10 215	8 401	6 412	7 078	7 207	7 698	8 258	8 338

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Pod względem poziomu wykształcenia najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (27,4%). Od trzech lat wysoki poziom bezrobocia odnotowuje się wśród osób z wykształceniem wyższym. W 2013 roku osoby z wykształceniem wyższym stanowiły 14,1%.

Tabela 15: Bezrobotni wg wykształcenia w latach 2005-2013 (stan na koniec roku)

Wykształcenie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
wyższe	1 109	862	693	601	861	899	1 132	1 185	1 179
średnie zawodowe	3 284	2 687	2 166	1 711	1 825	1 771	1 780	1 979	1 996
średnie ogólnokształcące	968	886	720	570	714	713	821	829	817
zasadnicze zawodowe	3 631	2 779	2 244	1 588	1 743	1 853	1 843	2 030	2 063
gimnazjalne i poniżej	3 832	3 001	2 578	1 942	1 935	1 971	2 122	2 235	2 283
Ogółem	12 824	10 215	8 401	6 412	7 078	7 207	7 698	8 258	8 338

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Z danych Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku wynika, że na koniec 2013 roku w Płocku zarejestrowane były 524 osoby niepełnosprawne, w tym 289 niepełnosprawnych kobiet. Udział procentowy niepełnosprawnych bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2013 roku wynosił 6,3%.

2.6. Wsparcie społeczne

W Płocku mimo, że statystycznie rośnie poziom dobrobytu (na co wskazuje wysoka średnia poziomu płac w Płocku w porównaniu z innymi miastami) duża liczba ludzi pozostaje w trudnej sytuacji życiowej. Od 2008 roku udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej utrzymuje się poniżej 10%, a w roku 2013 stanowił 8,9%.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są osobom lub rodzinom, których dochód jest niższy lub równy określone w ustawie o pomocy społecznej. Pomoc takim osobom udzielana jest w formie bezzwrotnej pomocy finansowej oraz w formie bezpłatnych świadczeń w tym: posiłek, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, praca socjalna lub pobyt w domu pomocy społecznej.

W ramach zadań własnych miasto organizuje osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej: schronienie, posiłki, ubranie, leki, usługi opiekuńcze, zaś w ramach zadań zleconych udziela pomocy w formie zasiłków stałych i zasiłków okresowych.

Zasiłki stałe są udzielane dzieciom niepełnosprawnym i osobom będącym inwalidami od urodzenia, natomiast zasiłki okresowe są udzielane osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej na skutek długotrwałej choroby, bezrobocia lub okresowej niepełnosprawności itp.

Tabela 16: Korzystający z pomocy społecznej w Płocku w latach 2005 – 2013

Lata	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba osób korzystających z pomocy, łącznie z członkami rodzin	Udział % liczby osób korzystających z pomocy (łącznie z członkami rodzin) w ludności ogółem
2005	127 461	7 578	17 602	13,8
2006	127 224	7 383	15 982	13,8
2007	126 968	5 871	12 782	10,1
2008	126 709	6 042	12 445	9,8
2009	126 542	5 326	10 571	8,4
2010	124 691	5 565	11 085	8,8
2011	124 318	5 523	10 721	8,6
2012	123 627	5 611	11 016	8,9
2013	122 815	5 773	10 941	8,9

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

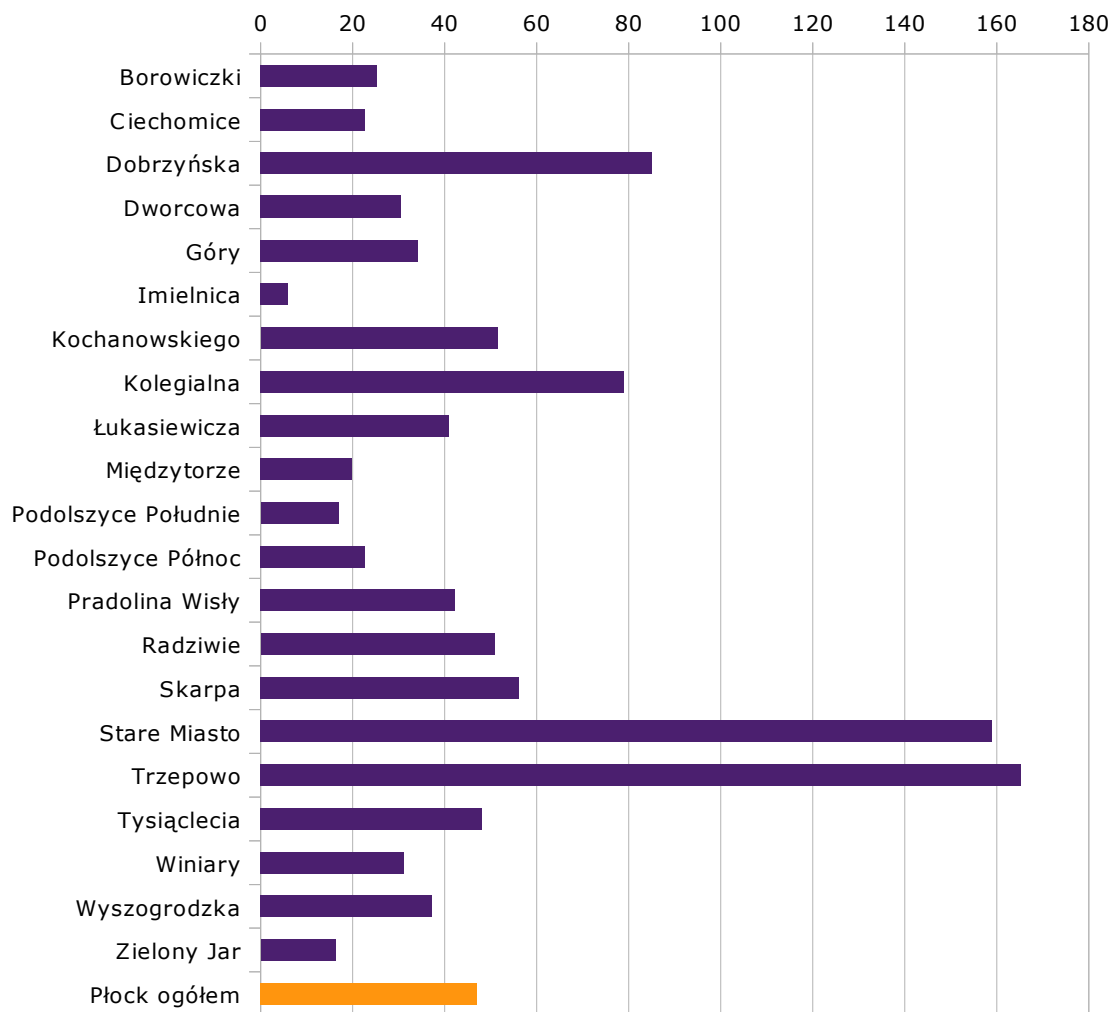
Tabela 17: Korzystający z pomocy społecznej w 2013 roku według osiedli

Osiedla	Korzystający z pomocy społecznej
Borowiczki	100
Ciechomice	28
Dobrzyńska	886
Dworcowa	176
Góry	64
Imielnica	17
Kochanowskiego	448
Kolegialna	795
Łukasiewicza	422
Międzytorze	112
Podolszyce Południe	175
Podolszyce Północ	271
Pradolina Wisły	21
Radziwie	193
Skarpa	517
Stare Miasto	643
Trzepowo	133
Tysiąclecia	281
Winiary	49
Wyszogrodzka	379
Zielony Jar	63
Płock ogółem	5 773

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku

Z przeprowadzonej analizy danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku wynika, iż na koniec 2013 roku najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej mieszkało na osiedlu Dobrzyńska - 886 osoby (15,3% ogółu Płocczan korzystających z zasiłków pomocy społecznej) oraz osiedlu Kolegialna – 795 osób (13,8%).

Najczęściej ubóstwo dotyczy ludzi, których sytuacja wskazuje na niezaspokojenie większości podstawowych potrzeb życiowych (tj. jedzenie, ubranie, mieszkanie, zdrowie, bezpieczeństwo), a także potrzeb ponadpodstawowych (tj. kultura, oświata, wypoczynek). Biorąc pod uwagę liczbę osób, które w 2013 roku korzystały z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności obliczono tzw. wskaźnik ubóstwa i wykluczenia. Jego wartość dla 8 osiedli przekroczyła średnią dla miasta. Są to osiedla: Trzepowo, Stare Miasto, Dobrzyńska, Kolegialna, Skarpa, Kochanowskiego, Radziwie, Tysiąclecia.

Rysunek 3: Wskaźnik poziomu ubóstwa i wykluczenia* stan na koniec 2013 roku z podziałem na osiedla

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku oraz Miejskiego Zeszytu Statystycznego, Urząd Miasta Płocka

* Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności

Najczęściej z pomocy społecznej korzystają gospodarstwa domowe jednoosobowe, tzn. osoby samotne, bądź zamieszkujące z rodziną, ale prowadzące jednoosobowe (samodzielne) gospodarstwo domowe.

Tabela 18: Charakterystyka gospodarstw domowych (rodzin) objętych pomocą w różnej formie

Gospodarstwa domowe	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-osobowe	3 188	3 401	2 712	2 955	2 844	2 932	3 054	3 125	3 222
2-osobowe	1 532	1 567	1 207	1 221	995	1 024	1 028	934	1 062
3-osobowe	1 265	1 076	904	985	740	803	702	726	717
4-osobowe	941	829	605	536	442	499	473	489	501
5-osobowe	416	319	265	212	196	178	149	226	167
6-osobowe i więcej	236	191	178	133	109	129	117	111	104
Ogółem	7 578	7 383	5 871	6 042	5 326	5 565	5 523	5 611	5 773

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Najczęstszym powodem przyznania pomocy w 2013 roku było bezrobocie. Z tego powodu wsparciem objętych zostało 3.059 rodzin (6.066 osób). W 2013 roku znacznie wzrosła liczba rodzin wsparta z powodu ubóstwa (z 2.500 na 2.657). Z tego powodu udzielono wsparcia 4.702 osobom.

Tabela 19: Powody przyznania pomocy w Płocku w latach 2005-2013

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin w roku								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ubóstwo	2 087	2 945	2 745	2 509	2 619	2 330	2 667	2 500	2 657
Bezdomność	209	231	206	144	167	149	109	140	149
Potrzeba ochrony macierzyństwa	52	46	17	17	26	25	36	46	52
Bezrobocie	4 096	3 989	3 470	2 669	2 746	2 810	3 012	2 973	3 059
Niepełnosprawność	1 567	1 758	1 774	1 485	1 587	1 531	1 548	1 584	1 622
Długotrwała lub ciężka choroba	1 163	1 138	1 037	1 093	998	1 165	1 172	1 373	1 413
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym	700	773	715	694	651	580	568	632	778
a. rodziny niepełne	420	475	373	332	301	398	267	209	252
b. rodziny wielodzietne	128	145	126	117	79	58	75	70	77
Przemoc w rodzinie	22	27	23	21	24	12	14	22	39
Alkoholizm	572	480	422	376	386	297	261	278	305
Narkomania	0	18	26	17	16	11	25	28	34
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	62	0	106	78	54	80	61	78	78
Sytuacja kryzysowa	697	742	786	534	623	716	605	804	458

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku

W 2013 roku z pomocy społecznej skorzystało 126 osób bezdomnych. Pomoc dla takich osób realizowana jest przez organizacje pozarządowe na podstawie umów na świadczenie usług noclegowych w formie:

- Domu dla Bezdomnych Mężczyzn z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 54, ilość miejsc 50, prowadzonej przez Caritas Diecezji Płockiej,
- Noclegowni dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi z siedzibą przy ul. Misjonarskiej 22, ilość miejsc 20, prowadzonej przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Płocku.

Rodziny z dziećmi stanowiły w 2013 roku 28,8% ogółu gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. Zasiłki rodzinne na dzieci otrzymało 2.571 rodzin. Tą formą wsparcia objętych było 4.610 dzieci, w tym 4.158 dzieci w wieku do lat 17. Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku stanowi 19,7%.

Tabela 20: Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w Płocku w latach 2005-2013

Zasób	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
gminny	15 456	14 480	13 261	10 984	11 188	11 408	11 346	10 930	10 877
spółdzielczy	23 319	21 750	19 200	15 178	12 956	13 191	14 610	15 149	15 808
wspólnot mieszkaniowych	2 442	2 353	1 992	1 700	1 546	1 689	1 761	1 818	1 967
prywatny	234	254	1 626	1 873	1 237	1 351	1 409	1 455	1 574
towarzystwa budownictwa społecznego	3 015	2 818	2 188	1 393	1 669	1 824	1 902	1 963	2 124
inny	3 411	3 659	2 212	1 892	1 731	1 893	1 972	2 036	2 203
Ogółem	47 877	45 314	40 479	33 020	30 327	31 356	33 000	33 351	34 553

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W 2013 roku udzielono 34.553 dodatki mieszkaniowe, na łączną kwotę 7.425.767 zł. Najczęściej dodatki mieszkaniowe wypłacane były osobom mieszkającym w zasobie spółdzielczym oraz gminnym.

2.7. Podmioty gospodarcze

W 2013 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 12.537 podmiotów gospodarczych, z czego 310 w sektorze publicznym i 12.227 w sektorze prywatnym.

Tabela 21: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w Płocku w latach 2005 – 2013

Lata	Ogółem	Podmioty gospodarcze	
		sektor publiczny	sektor prywatny
2005	12 419	324	12 095
2006	12 239	313	11 926
2007	12 136	313	11 823
2008	12 064	303	11 761
2009	12 200	303	11 897
2010	12 394	312	12 082
2011	12 110	314	11 796
2012	12 444	306	12 138
2013	12 537	310	12 227

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Od 2012 roku odnotowuje się wzrost liczby podmiotów gospodarczych. W 2013 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było o 93 podmioty więcej niż w roku poprzednim.

Do dominujących sektorów gospodarki należy handel, budownictwo i przetwórstwo przemysłowe. W ramach sekcji C - przetwórstwo przemysłowe, na terenie Płocka funkcjonują przedsiębiorstwa przemysłu:

- paliwowo-energetycznego i chemicznego: największe z nich to PKN Orlen S.A., PERN Przyjaźń S.A., OLPP Sp. z o.o., Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o.,
- maszynowego: CNH Industrial Polska Sp. z o.o.;
- odzieżowego: Levi Strauss Poland;
- spożywczego: Dr. Oetker Dekor Sp. z o.o.;
- produkcyjnego: Flexpol Sp. z o.o., Bildau & Busmann Polska Sp. z o.o., Centromost - Stocznia Rzeczna w Płocku Sp. z o.o., Petro Remont Sp. z o.o.

W ramach sekcji F - budownictwo do największych firm funkcjonujących na terenie Płocka należą: Mostostal Płock S.A., Energa-Operator Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o., Amabud Nieruchomości Sp. z o.o. spółka komandytowa, Izokor Płock S.A., OPEUS Sp. z o.o. spółka komandytowa-akcyjna.

W zakresie sekcji G - handel hurtowy i detaliczny największymi firmami są: Budmat Materiały Budowlane i Wektra Marek Brzozowski. Swoje obiekty w Płocku posiadają m.in.: Auchan Polska Sp. z o.o., Kaufland, Lidl Polska Sklepy Spożywcze Sp. z o.o., Carrefour Polska, Tesco Polska Sp. z o.o, markety budowlane Obi i Leroy Merlin Polska Sp. z o.o., Spółem PSS "Zgoda".

Tabela 22: Podmioty gospodarki narodowej w Płocku w 2013 roku według sekcji PKD 2007

Sekcja	Przypis	2013
Ogółem		12 537
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	93
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	14
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	1 019
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną	35
Sekcja E	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz rekultywacja	41
Sekcja F	Budownictwo	1 365
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych	3 246
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	1 047
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	303
Sekcja J	Informacja i komunikacja	336
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	458
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	523
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 305
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	302
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa	30
Sekcja P	Edukacja	546
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	769
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	237
Sekcja S i T	Pozostała działalność usługowa, Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, produkujące wyroby	868

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Biorąc pod uwagę liczbę pracujących przeważają małe podmioty gospodarcze, które zatrudniają do 9 osób. Takie podmioty gospodarki narodowej w 2013 roku stanowiły prawie 94% ogółu zarejestrowanych podmiotów. Spada liczba podmiotów o liczbie pracujących od 50 do 249. Do największych pracodawców, zatrudniających powyżej 1000 osób, należą: Polski Koncern Naftowy Orlen S.A., CNH Polska Sp. z o.o., Levi Strauss Poland Sp. z o.o. i Wojewódzki Szpital Zespolony.

Tabela 23: Podmioty gospodarki narodowej w latach 2005-2013 według liczby pracujących

Liczba pracujących	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0 - 9	11 682	11 514	11 387	11 296	11 369	11 544	11 284	11 679	11 775
10 - 49	571	560	578	585	645	660	643	586	589
50 - 249	130	129	133	148	155	160	156	152	147
250 - 999	34	33	35	30	27	26	23	23	22
1000 i więcej	2	3	3	5	4	4	4	4	4

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem form prawnych największą grupę stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (73,2%). Największym zainteresowaniem wśród osób fizycznych cieszą się firmy związane z handlem i naprawą pojazdów samochodowych (27,7%), działalnością profesjonalną (11,9%) oraz budownictwem (11%).

Tabela 24: Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych form prawnych w Płocku w latach 2005-2013

Podmioty	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Przedsiębiorstwa państwowe	4	3	3	2	2	2	2	2	2
Spółdzielnie	62	62	60	59	59	59	59	60	62
Spółki handlowe	865	893	935	954	980	1 017	1 053	1 106	1 170
w tym z kapitałem zagranicznym	100	106	108	111	116	116	119	121	120
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	9 710	9 479	9 330	9 239	9 326	9 445	9 088	9 214	9 175

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Dla prowadzących działalność gospodarczą duże znaczenie mają uwarunkowania prawne i instytucjonalne nazywane otoczeniem biznesu. Częścią tego otoczenia są działające w Płocku liczne banki, kancelarie prawne, ośrodki szkoleniowe czy instytucje wspierające przedsiębiorczość.

W 2004 roku utworzony został Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny (PPP-T). Jest to wspólne przedsięwzięcie Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. i władz samorządowych Płocka. Obszar inwestycyjny PPP-T obejmuje powierzchnię ponad 200 hektarów, na których znajdują się funkcjonalne obiekty administracyjne z kompletnym zapleczem socjalnym niezbędnym do rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Wybór miejsca prowadzenia działalności gospodarczej jest uzależniony od wielu czynników. Najczęściej o wyborze konkretnego miejsca decyduje sam profil działalności. Pod uwagę brana jest też m.in. cena i możliwość wynajęcia powierzchni, dostępność miejsca, prestiż.

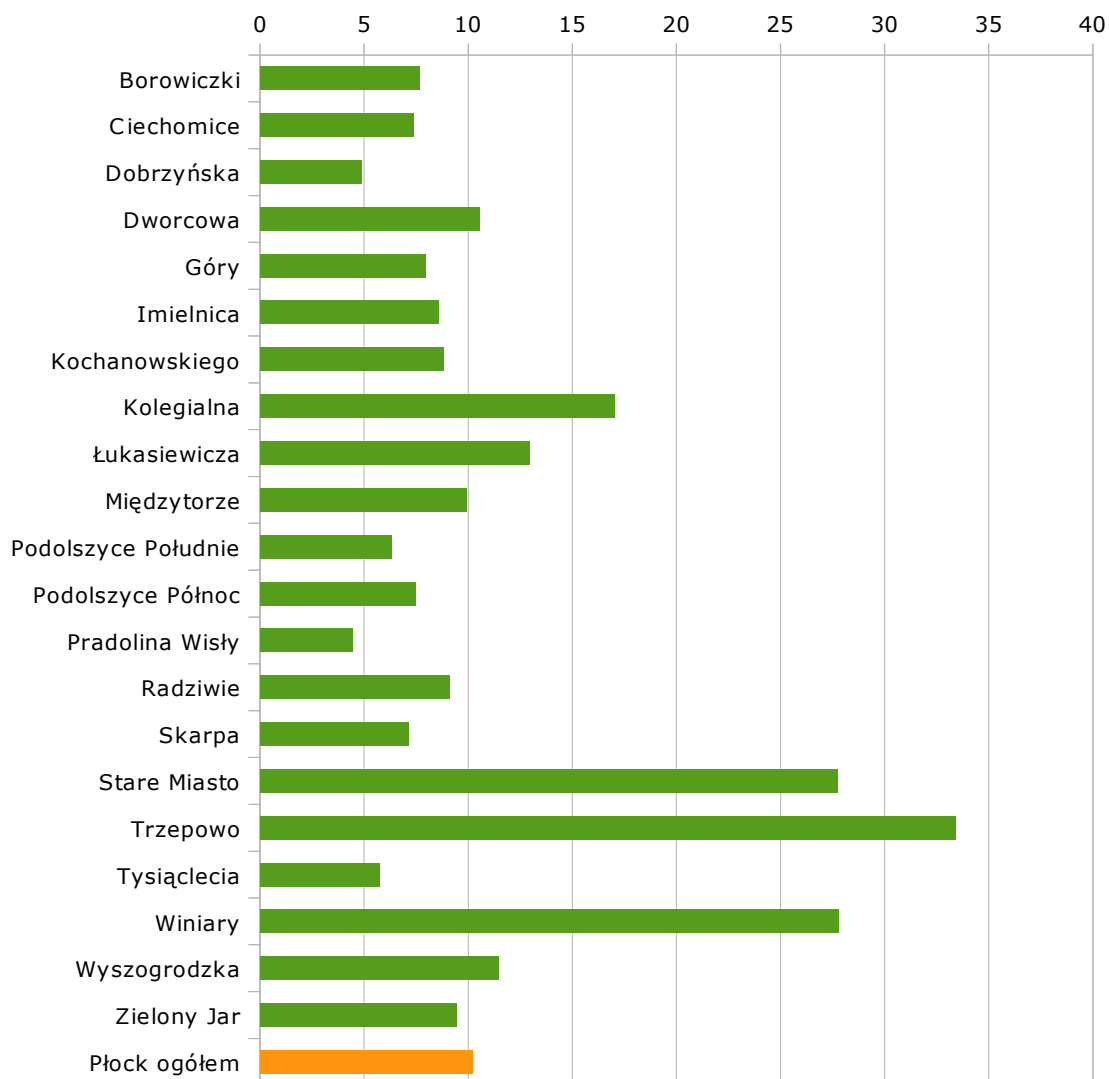
Tabela 25: Liczba podmiotów gospodarki narodowej na koniec 2013 roku według osiedli

Osiedla	Podmioty gospodarki narodowej
Borowiczki	303
Ciechomice	91
Dobrzyńska	510
Dworcowa	609
Góry	149
Imielnica	245
Kochanowskiego	767
Kolegialna	1 714
Łukasiewicza	1 334
Międzytorze	558
Podolszyce Południe	650
Podolszyce Północ	891
Pradolina Wisły	22
Radziwie	346
Skarpa	656
Stare Miasto	1 122
Trzepowo	269
Tysiąclecia	335
Winiary	436
Wyszogrodzka	1 166
Zielony Jar	364
Płock ogółem	12 537

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Warszawie

Zgodnie z danymi zawartymi w rejestrze REGON na koniec 2013 rok najwięcej podmiotów gospodarki narodowej miało swoje siedziby na osiedlach Kolegialna (1.714 podmiotów), Łukasiewicza (1.334), Wyszogrodzka (1.166) i Stare Miasto (1.122).

Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej na koniec 2013 roku w Płocku ukształtował się na poziomie 10,21. Dla 14 osiedli wskaźnik ten był niższy i wyniósł od 4,43 do 9,91. Niewątpliwie wpływ na wysokość omawianego wskaźnika miała rola jaką dane osiedle pełni w strukturze miasta oraz dominująca funkcja danego obszaru.

Rysunek 4: Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej* stan na koniec 2013 roku z podziałem na osiedla

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Warszawie oraz Miejskiego Zeszytu Statystycznego, Urząd Miasta Płocka

* Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 mieszkańców

2.8. Organizacje pozarządowe, udział w życiu publicznym

Na przestrzeni lat widoczny jest dynamiczny wzrost liczby organizacji pozarządowych. W 2013 roku stanowiły one ponad 3,1% ogółu podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON.

W Płocku w 2013 roku zarejestrowane były 334 stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz 56 fundacji. Podkreślić jednak należy, że dane te dotyczą organizacji zarejestrowanych, a nie aktywnie działających. W rzeczywistości część organizacji już nie istnieje lub nie prowadzi żadnych działań, chociaż oficjalnie nie zostały one zlikwidowane.

Tabela 26: Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne zarejestrowane w rejestrze REGON w Płocku w latach 2005-2013

Podmioty	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fundacje	26	29	32	36	37	39	40	50	56
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	245	258	270	281	293	304	317	324	334
Ogółem	271	287	302	317	330	343	357	374	390

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Najwięcej organizacji zlokalizowało swoje siedziby w centrum miasta – na terenie osiedli Kolegialna (76) oraz Stare Miasto (60). Powyższe wynika przede wszystkim z faktu, że na terenie tych osiedli organizacjom pozarządowym udostępniona została na preferencyjnych warunkach baza lokalowa w ramach zasobu gminnego.

Tabela 27: Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne zarejestrowane w rejestrze REGON w Płocku na koniec 2013 roku według osiedli

Osiedla	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne
Borowiczki	4
Ciechomice	0
Dobrzyńska	17
Dworcowa	24
Góry	3
Imielnica	4
Kochanowskiego	24
Kolegialna	76
Łukasiewicza	33
Międzytorze	16
Podolszyce Południe	8
Podolszyce Północ	23
Pradolina Wisły	0
Radziwie	9
Skarpa	17
Stare Miasto	60
Trzepowo	8
Tysiąclecia	10
Winiary	16
Wyszogrodzka	33
Zielony Jar	5
Płock ogółem	390

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Warszawie

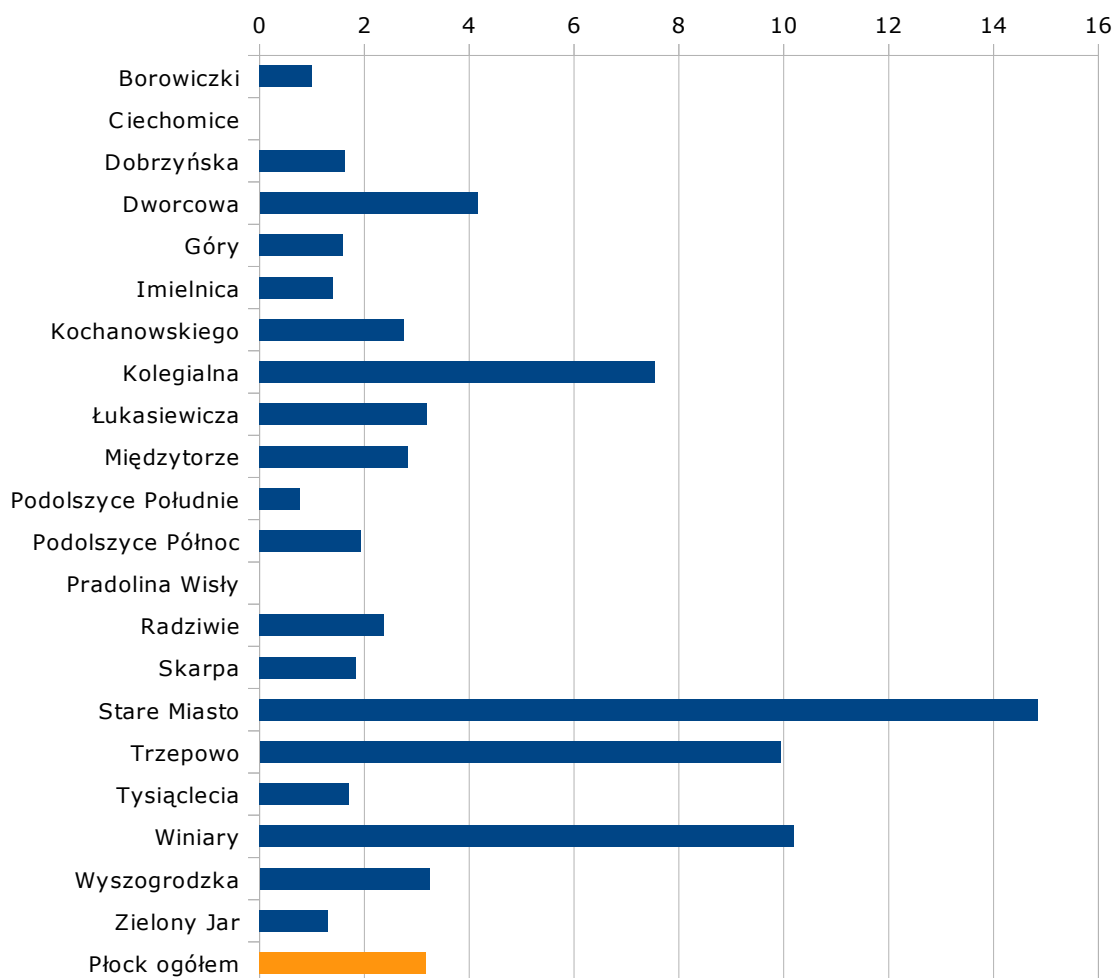
Od dnia 1 stycznia 2004 roku organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego mogą uzyskiwać szczególny status organizacji pożytku publicznego. Ze statusem tym związane jest m.in. prawo do otrzymywania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. Zgodnie z danymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, z terenu Płocka uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2013 było 28 organizacji pożytku publicznego.

Miasto Płock od wielu lat wspiera działalność płockich organizacji pozarządowych. Corocznie uchwalany jest program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na terenie Płocka. Współpraca ta ma charakter finansowy i pozafinansowy. Współpraca finansowa polega na udzielaniu organizacjom dotacji na realizację zadań własnych głównie w drodze otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez Prezydenta Miasta Płocka. Współpraca pozafinansowa natomiast odbywa się m.in. poprzez wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań, udzielanie pomocy przy organizacji szkoleń, konferencji, udostępnianie pomieszczeń oraz lokali wykorzystywanych w celu prowadzenia przez te organizacje działalności statutowej.

Doceniając zaangażowanie organizacji pozarządowych na rzecz rozwiązywania istotnych problemów miasta, powołany został Pełnomocnik Prezydenta Miasta Płocka ds. Organizacji Pozarządowych wraz z Centrum ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz Płocka Rada Działalności Pożytku Publicznego, do której zadań należy m.in.:

- opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecania tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe.

Dodatkowo płockie organizacje wspierane są przez Fundację „Fundusz Grantowy dla Płocka”. Jest to pionierska w skali całej Polski inicjatywa podjęta przez samorząd oraz partnerów biznesowych. Dzięki zaangażowaniu Fundatorów (Urząd Miasta Płocka, PKN ORLEN S.A., Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o.) poprzez ogłaszane cyklicznie konkursy grantowe wspierane są finansowo płockie stowarzyszenia, kluby i fundacje w pracy na rzecz poprawy życia mieszkańców Płocka w każdej dziedzinie, poczynając od sportu, przez opiekę społeczną i kulturę. W 2013 roku odbyła się VI edycja konkursu grantowego, w ramach którego 25 beneficjentów otrzymało granty na łączną kwotę ponad 400.000 zł.

Rysunek 5: Wskaźnik poziomu kapitału społecznego* na koniec 2013 z podziałem na osiedla

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Warszawie oraz Miejskiego Zeszytu Statystycznego, Urząd Miasta Płocka

* Liczba organizacji społecznych (fundacje, stowarzyszenia) na 1 tys. ludności

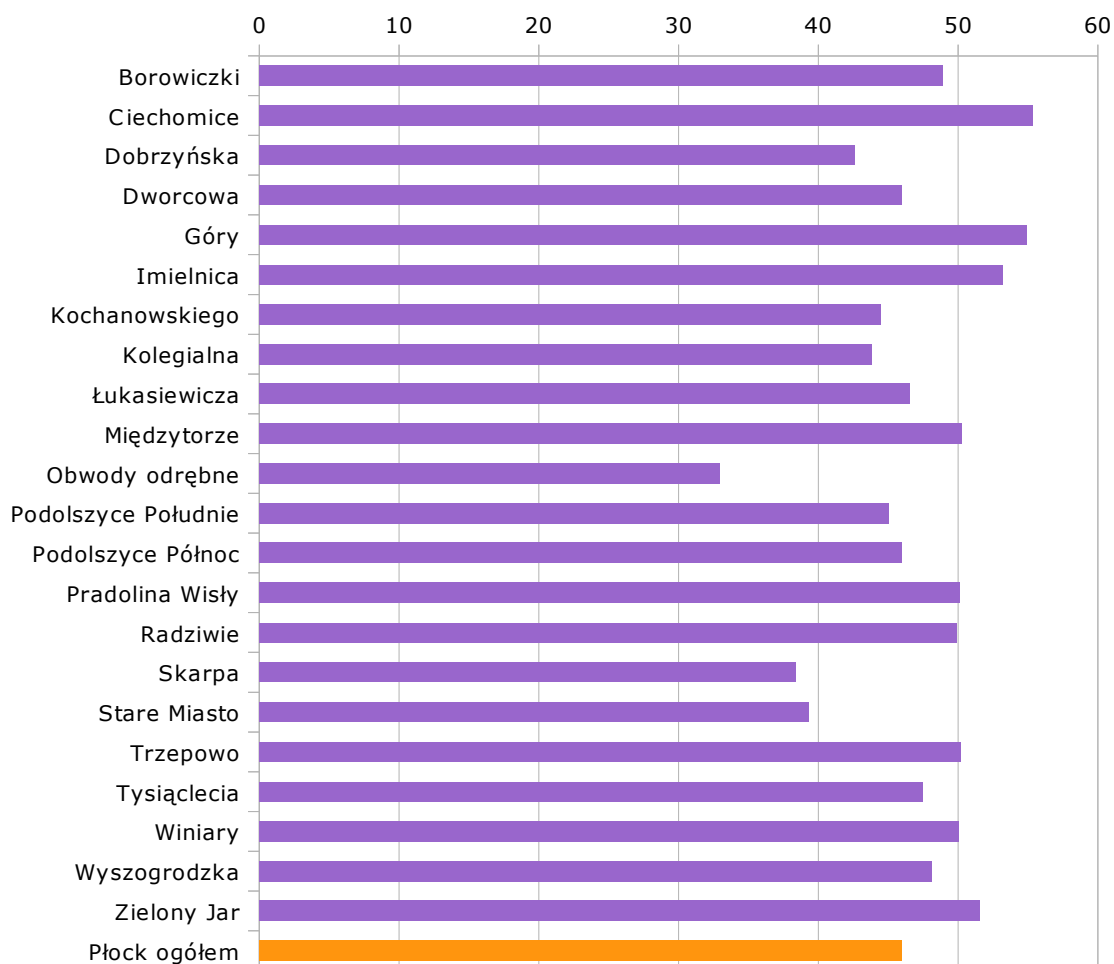
Organizacje pozarządowe prowadzą szeroką działalność, wspierają samorząd w realizacji zadań własnych i zleconych gminy. Ich liczba ma wpływ na poziom kapitału społecznego. Duża liczba organizacji oznacza bowiem, że bardzo wielu ludzi będzie stowarzyszało się w grupach dobrowolnych dla różnorodnych wspólnych i indywidualnych celów.

W Płocku najwyższy poziom kapitału społecznego mierzony liczbą organizacji społecznych przypadającą na 1000 mieszkańców występuje na terenie osiedla Stare Miasto (14,84). Dla dwóch osiedli ten wskaźnik przyjmuje wartość zerową (Ciechomice, Pradolina Wisły).

O zasobności w kapitał społeczny świadczą nie tylko oddolne przejawy samoorganizowania się ludzi, ale i zaangażowanie obywatelskie przejawiające się m.in. udziałem w życiu publicznym.

Uczestnictwo obywateli w życiu publicznym stanowi podstawę demokracji i wyraża się m.in. udziałem w wyborach. Zgodnie z danymi Państwowej Komisji Wyborczej w wyborach samorządowych, które odbyły się w 2014 roku największą frekwencję odnotowano wśród mieszkańców osiedli Ciechomice, Góry, Imielnica. Niską frekwencję

odnotowano natomiast wśród mieszkańców osiedli Skarpa, Stare Miasto, Dobrzyńska i Kolegialna. Niski udział mieszkańców tych osiedli w wyborach samorządowych świadczy o deficycie zaufania społecznego, braku poczucia wpływu na sytuację społeczności lokalnej oraz brak wiary w skuteczność działań obywatelskich.

Rysunek 6: Wskaźnik poziomu uczestnictwa w życiu publicznym w %* stan na koniec 2013 roku z podziałem na osiedla

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych z Państwowej Komisji Wyborczej (www.pkw.gov.pl), wybory samorządowe 16.11.2014 r. - protokoły Obwodowych Komisji Wyborczych

* Frekwencja w wyborach samorządowych - liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania (liczba podpisów w spisie oraz adnotacje „odmowa podpisu”) w stosunku do liczby wyborców uprawnionych do głosowania (umieszczonych w spisie, z uwzględnieniem dodatkowych formularzy) w chwili zakończenia głosowania

2.9. Stan bezpieczeństwa

Na terenie miasta Płocka w 2013 roku liczba popełnianych przestępstw wzrosła w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 3.482. Największy wzrost odnotowano w przypadku przestępstw gospodarczych (wzrost o 187 w stosunku do roku 2012). Spadek przestępczości zanotowano jedynie w przypadku przestępstw o charakterze rozbójniczym.

Tabela 28: Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w Płocku w latach 2005-2013

Lata	Liczba przestępstw
2005	4 601
2006	4 307
2007	2 895
2008	2 721
2009	2 887
2010	3 158
2011	3 697
2012	3 279
2013	3 482

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Tabela 29: Kategorie wybranych przestępstw popełnionych na terenie miasta Płocka w latach 2005 – 2013

Przestępstwa	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kradzież z włamaniem	847	468	268	295	287	363	366	328	369
Kradzież rzeczy, w tym kradzież samochodu	1153 157	879 100	557 57	516 35	602 42	646 43	587 39	677 26	755 31
Przestępstwa rozbójnicze	217	198	89	82	66	120	106	108	65
Przestępstwa kryminalne	3 607	2 945	1 986	1 979	2 361	2 298	2 485	2 246	2 246
Przestępstwa gospodarcze	428	751	359	332	202	452	724	542	729

Źródło: Komenda Miejska Policji w Płocku

Zgodnie z analizą stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta Płocka obejmującą przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz przestępstwa przeciwko mieniu najwięcej przestępstw w 2013 roku odnotowano na osiedlu Stare Miasto (184) oraz na osiedlu Kolegialna (153). Suma przestępstw odnotowanych na tych dwóch śródmiejskich osiedlach stanowi ponad jedną czwartą ogółu przestępstw.

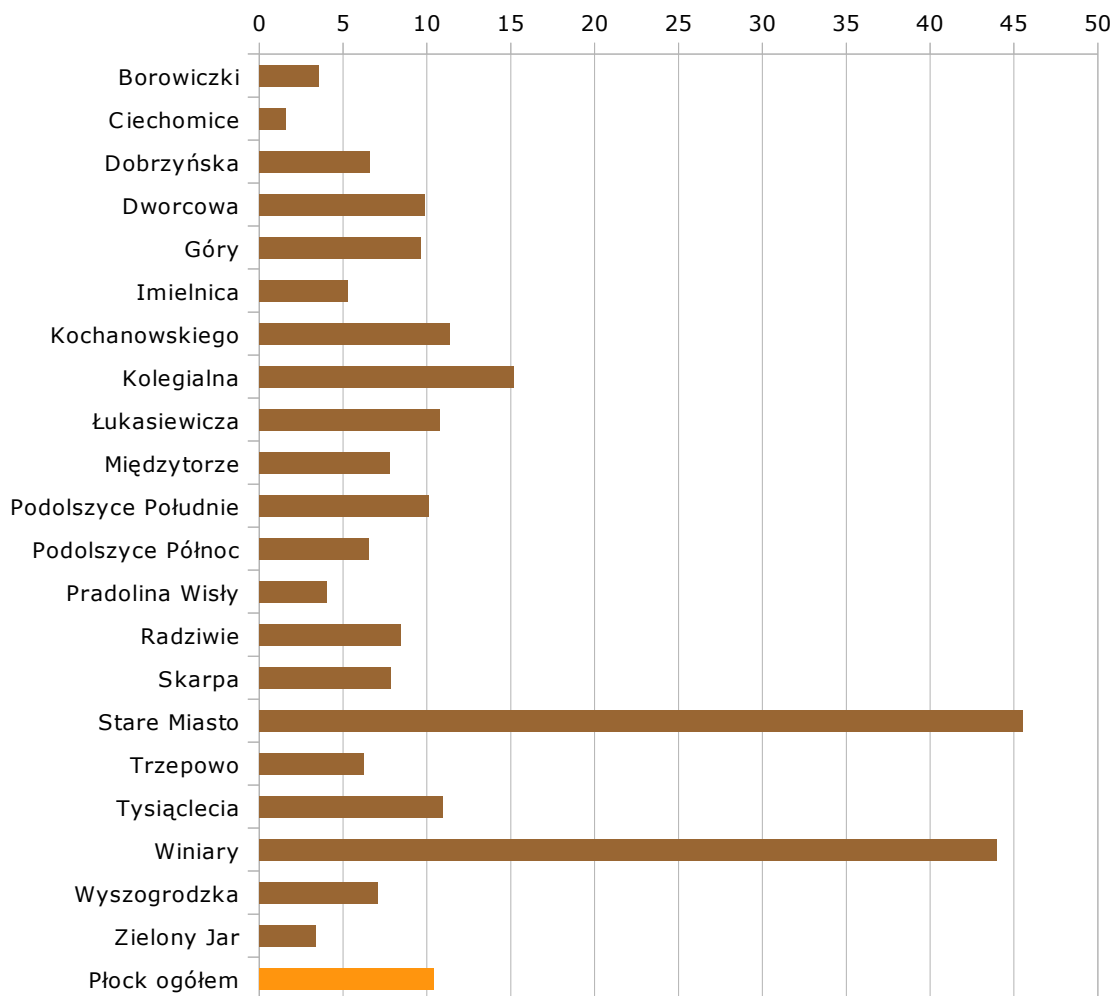
Tabela 30: Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko mieniu w 2013 roku według osiedli

Osiedla	Przestępstwa
Borowiczki	14
Ciechomice	2
Dobrzyńska	69
Dworcowa	57
Góry	18
Imielnica	15
Kochanowskiego	99
Kolegialna	153
Łukasiewicza	111
Międzytorze	44
Podolszyce Południe	104
Podolszyce Północ	78
Pradolina Wisły	2
Radziwie	32
Skarpa	72
Stare Miasto	184
Trzepowo	5
Tysiąclecia	64
Winiary	69
Wyszogrodzka	72
Zielony Jar	13
Płock ogółem	1 277

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Płocku

Poziom przestępczości w mieście jest bardzo z różnicowany. Biorąc pod uwagę liczbę przestępstw na 1 tys. ludności to najlepsza sytuacja występuje na osiedlu Ciechomice (1,62). Dużo gorzej jest na osiedlach Stare Miasto i Winiary, gdzie ten wskaźnik za rok 2013 wyniósł odpowiednio 45,5 i 43,98.

Wpływ na wysokość wskaźnika określającego poziom przestępczości ma wiele czynników. W skali osiedli znaczenie mają nie tylko zjawiska o charakterze społecznym (np. bezrobocie, gęstość zaludnienia, sytuacja materialna), ale także rodzaj prowadzonej działalności przez podmioty funkcjonujące na danym terenie.

Rysunek 7: Wskaźnik poziomu przestępczości i wykroczeń* w 2013 roku z podziałem na osiedla

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Płocku oraz Miejskiego Zeszytu Statystycznego, Urząd Miasta Płocka

* Liczba przestępstw (przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko mieniu) na 1 tys. ludności

Analizując problem przestępczości w Płocku należy także wskazać problem przestępstw narkotykowych. Na terenie miasta w 2013 roku stwierdzono 149 przestępstw penalizowanych ustawą o przeciwdziałaniu i zwalczaniu narkomanii (177 w 2012 roku).

W 2013 roku ujawniono 95 czynów karalnych (158 w 2012 roku) popełnionych przez 56 nieletnich (140 w 2012 roku).

Analizując zagadnienie przestępczości wśród nieletnich należy stwierdzić, że największą liczbę czynów karalnych popełnionych przez nieletnich stanowią:

- kradzieże z włamaniem - 27,
- kradzieże – 35,
- rozboje/wymuszenia rozbójnicze - 22.

W 2013 roku policjanci Komendy Miejskiej Policji w Płocku wykonali na terenie miasta 13.782 służb patrolowych.

Działania Policji wspiera Straż Miejska, która w 2013 roku przeprowadziła ogółem 45.368 kontroli/interwencji, w wyniku których ujawniono 17.837 wykroczeń.

Tabela 31: Wykroczenia ujawnione przez Straż Miejską w Płocku w latach 2005 – 2013

Lata	Liczba ujawnionych wykroczeń
2005	7 012
2006	4 797
2007	10 366
2008	16 583
2009	15 741
2010	14 436
2011	14 475
2012	17 449
2013	17 837

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Najczęściej ujawniane wykroczenia w 2013 roku:

- przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji – 11.056,
- przeciwko obyczajowości – 1.769,
- przeciwko ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminie – 1.464,
- przeciwko urządzeniom użytku publicznego - 1.360.

W celu poprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców Płocka systematycznie prowadzone są działania związane z rozwojem i funkcjonowaniem monitoringu wizyjnego miasta.

W 2013 roku w skład systemu monitoringu wizyjnego miasta wchodziło 101 punktów kamerowych, to jest o 11 więcej niż w roku 2012. Sygnał odbierany był w dwóch centralach wizyjnych – w Urzędzie Miasta Płocka, pl. Stary Rynek 1 i Komisariacie Policji Podolszyce, al. Armii Krajowej 62. Obsługą systemu monitoringu wizyjnego miasta zajmują się pracownicy Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych Urzędu Miasta Płocka. Z monitoringu wizyjnego miasta w szerokim stopniu korzystają funkcjonariusze policji i straży miejskiej. Materiały wizyjne służą do identyfikacji zdarzeń i sprawców czynów karalnych oraz do przygotowania materiałów dowodowych.

2.10. Struktura przestrzenna miasta

Pod względem zagospodarowania przestrzennego, w Płocku występuje układ strefowy, przekształcający się w pasmowo – węzłowy. Układ przestrzenny miasta założony został na prawobrzeżnej, wysokiej skarpie rzeki Wisły. Na prawym dolnym tarasie dominują tereny zielone, z których większość jest nie urządzona. Na górnym tarasie dominuje zabudowa mieszkaniowo – usługowa, która rozciąga się około 2 km od skarpy Wisły. Strefa ta obejmuje zwarty układ miejski (śródmieście i otaczające je osiedla mieszkaniowe) oraz osiedla Podolszyce, Imielnica, Borowiczki, Winiary i Trzepowo. Za strefą mieszkaniowo – usługową znajduje się strefa przemysłowo – techniczna i tereny rolne. Układ ten w wyniku lokalizacji Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S.A. zaczął przekształcać się w układ pasmowy wzdłuż głównego szlaku drogowego w kierunku Warszawy. Lewobrzeżna część miasta została przyłączona do Płocka w XX wieku – Radziwie w 1923 roku, a pozostałe osiedla w 1997 roku.

Całkowita powierzchnia miasta wynosi 8.805 ha, z czego 3.633 ha gruntów znajduje się w posiadaniu osób fizycznych. Grunty gminne stanowią 17,9% ogólnej powierzchni miasta.

Tabela 32: Struktura użytkowania gruntów w Płocku w 2013 roku

Wyszczególnienie gruntów	Powierzchnia ewidencyjna w ha	Udział % w całości powierzchni Płocka
Użytki rolne	3 887	44,1
Grunty leśne, zadrzewione, zakrzewione	537	6,1
Grunty pod wodami	628	7,1
Grunty zabudowane i zurbanizowane	3 515	39,9
a. tereny mieszkaniowe	656	7,5
b. tereny przemysłowe	962	10,9
c. inne tereny zabudowane	415	4,7
d. zurbanizowane tereny niezabudowane	187	2,1
e. tereny rekreacyjne	466	5,3
f. drogi	739	8,4
g. tereny kolejowe	82	0,9
h. pozostałe	8	0,1
Inne	238	2,7

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Gminny zasób nieruchomości zajmuje powierzchnię 1.057 ha. Pozostałe grunty gminne zostały przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym lub w użytkowanie wieczyste.

Tabela 33: Powierzchnia gruntów komunalnych w Płocku wg prawnych form użytkowania w latach 2005-2013

Grunty	Powierzchnia w ha								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
tworzące gminny zasób nieruchomości	968	968	1 010	1 017	930	937	935	1 045	1 057
przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym	89	89	89	88	96	99	109	108	115
przekazane w użytkowanie wieczyste	271	271	160	157	154	147	141	136	132
w tym przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym	47	47	35	33	33	31	28	30	30
Ogółem	1 685	1 685	1 610	1 627	1 552	1 553	1 554	1 560	1 574

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

2.11. Plany zagospodarowania przestrzennego

Dokumentem planistycznym zawierającym zasady polityki przestrzennej gminy jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Płocka uchwalone Uchwałą Nr 565/XXXIII/2013 Rady Miasta Płocka z dnia 26 marca 2013 roku.

Miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęty jest obszar o powierzchni 3.202 ha, co stanowi ok. 36,4% ogólnej powierzchni miasta. Miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią zbiór uporządkowanych norm i zasad kształtowania przestrzeni oraz stanowią podstawę prawną dla wszelkich działań inwestycyjnych. Na pozostałych terenach zasady realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych są ustalane w drodze decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Tabela 34: Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Płocku w latach 2009-2013

Plany obowiązujące	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba planów zagospodarowania przestrzennego	49	50	50	51	54
Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami w ha	3 075	3 115	3 115	3 126	3 202
Udział % powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	35	35	35	36	36

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

2.12. Zieleń miejska

Niezwykle ważną rolę w kształtowaniu przestrzeni miejskiej zarówno pod względem funkcjonalnym, dekoracyjnym jak i estetycznym odgrywają tereny zieleni. Ich udział w ogólnej powierzchni miasta stanowi 2,7%.

Tabela 35: Tereny zieleni w Płocku w latach 2005-2013

Tereny zieleni	Powierzchnia w ha								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
parki spacerowo - wypoczynkowe	36,2	55,8	84,6	84,6	84,6	84,6	84,6	80,0	80,0
zieleńce	14,6	14,6	14,2	16,3	16,3	16,8	16,8	19,5	19,5
zieleń uliczna	34,9	34,9	34,9	34,9	34,9	34,9	34,9	156,0	156,0
tereny zieleni osiedlowej	162,2	162,2	150,4	150,4	158,0	158,0	161,5	137,2	135,03
cmentarze	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	34,4	34,4
las gminne	30,5	29,2	29,2	29,2	29,2	30,7	30,7	31,5	30,85

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W Płocku zieleń ogólnomiejska jest rozmieszczona w układzie miasta w sposób niefunkcjonalny (jedynie w rejonie Skarpy Wiślanej skoncentrowana jest pasmowo). Tereny zadrzewione i zalesione są bardzo rozdrobnione i nierównomiernie rozłożone. Są to zazwyczaj niewielkie skupiska drzew, głównie liściastych. Istnieje jednak kilka terenów zieleni, które traktowane są jako parki, mimo że nie posiadają wymaganej powierzchni dla tego typu obiektów. Są to m.in. Park za „Tumem” na Skarpie Wiślanej w rejonie Bazyliki Katedralnej, Park „Jar Abisynia”, teren wokół zalewu „Sobótka”, Park na Zdunach, Park na Górkach, Park Północny, Park 27 Dębów. W roku 2013 w Płocku było 6 parków spacerowo-wypoczynkowych. Obok parków, częstymi miejscami spacerów i wypoczynku mieszkańców są zieleńce, do których zaliczyć można m.in. Pasaż Roguckiego, aleję

Spacerową, aleję im. Pawła Nowaka, Pasaż Vuka Karadzica, Skwer Lutyńskiego. Istotną rolę w strukturze przestrzennej miasta zajmuje także zielen osiedlowa, która towarzyszy zespołom wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej. Jej powierzchnia wynosi 135,03 ha, w tym 22,6 ha to tereny zieleni osiedlowej będącej w gestii samorządu.

Do charakterystycznych elementów przestrzeni miejskiej zaliczyć możemy również place, które w Płocku występują głównie na terenie Starego Miasta (m.in. plac Stary Rynek, plac Narutowicza, plac Obrońców Warszawy, plac Jurgensa, plac Dąbrowskiego). Sposób ich zagospodarowania i użytkowania jest zróżnicowany. Na wielu placach usytuowane są pomniki, elementy małej architektury, kwietniki oraz miejsca wypoczynkowe.

2.13. Zabytki

Na obszarze miasta występują cztery strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa A – strefa pełnej ochrony konserwatorskiej, obejmująca obszary szczególnie wartościowe, do bezwzględного zachowania:

- miasto średniowieczne w obrębie murów miejskich łącznie z grodem i podgrodzem, miasto klasycystyczne wraz z przedmieściem Wyszogrodzkim oraz zespół po reformacki,
- zespół dworsko-parkowy w Ciechomicach przy ul. Browarnej.

Strefa B – strefa ochrony konserwatorskiej obejmująca obszar podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru w skali nowej zabudowy:

- Przedmieście Bielskie wraz z zabudową Nowego Rynku,
- zabudowa willowa przy ulicy Zalesie,
- obszar dworu wraz z zabudową gospodarczą i starodrzewiem (Góry).

Strefa W – strefa ochrony archeologicznej obejmująca rozpoznane potencjalne obszary występowania stanowisk archeologicznych:

- miasto średniowieczne w obrębie murów miejskich łącznie z grodem i podgrodzem, miasto klasycystyczne wraz z przedmieściem Wyszogrodzkim oraz zespół po reformacki,
- Przedmieście Bielskie wraz z zabudową Nowego Rynku,
- wschodnia część osiedla Radziwie.

Strefa K – strefa ochrony krajobrazu obejmuje historycznie ukształtowane formy pokrycia terenu, w szczególności zielen o wartościach przyrodniczych wraz z obiektami architektonicznymi,

- teren skarpy nad Wisłą wraz z koroną od rzeki Brzeźnicy do ul. Norbertańskiej schodzącej nad Wisłę,
- cmentarz ewangelicko – augsburski wraz z zabytkowymi nagrobkami i towarzyszącą zielenią (ul. Kazimierza Wielkiego),
- cmentarz katolicki stary wraz z zabytkowymi nagrobkami i towarzyszącą zielenią (ul. Kobylińskiego),
- cmentarz katolicki nowy wraz z zabytkowymi nagrobkami i towarzyszącą zielenią (ul. Kobylińskiego),
- cmentarz wraz z zabytkowymi nagrobkami i towarzyszącą zielenią (ul. Krakówka – Radziwie),
- cmentarz żydowski (ul. Mickiewicza),
- cmentarz garnizonowy wraz z zabytkowymi nagrobkami i towarzyszącą zielenią (ul. Norbertańska),
- cmentarz prawosławny wraz z zabytkowymi nagrobkami i towarzyszącą zielenią (ul. Norbertańska),

- cmentarz mariawicki wraz z zabytkowymi nagrobkami i towarzyszącą zielenią (ul. Norbertańska),
- nieczynny cmentarz ewangelicko – augsburski, zlokalizowany w lesie (ul. Tokary),
- zieleń miejska przy Starym Rynku, pl. Obrońców Warszawy, pl. Narutowicza, pl. Dąbrowskiego oraz zieleń uliczna w mieście klasycystycznym i na przedmieściach.

Do rejestru zabytków wpisane zostały 162 obiekty, wśród których na szczególną uwagę zasługują m.in. Bazylika Katedralna, zespół pobenedyktyński i dwie wieże gotyckie, stanowiące pozostałość po Zamku Kazimierzowskim, dawna kolegiata św. Michała (obecnie Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Stanisława Małachowskiego), Zespół Klasztorno-Katedralny Mariawitów, Kościół Farny, Kościół św. Jana Chrzciciela i Zespół Seminarium Duchownego, Kościół i Klasztor Podominikański, Wieża Ciśnień, liczne zabytki przy pl. Narutowicza (dawny Rynek Kanoniczny) i na Starym Rynku.

W rejestrze zabytków ujęte zostały także 3 parki w tym:

- park dworski położony na osiedlu Borowiczki, obejmujący Zespół Cukrowni Borowiczki
- zespół dworsko-parkowy położony na osiedlu Ciechomice
- park podominikański położony przy ul. Kościuszki.

Najstarsze i najbardziej reprezentatywne części Śródmieścia, tj. Stare Miasto, Przedmieście Bielskie i Miasto Klasycystyczne są wpisane do rejestru zabytków jako zespół urbanistyczno – architektoniczny i warstwy kulturowe Miasta Płocka (nr rejestru 51/182/59 W, data wpisania 16.11.1959 r.).

W związku z potrzebą ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego, od 2006 roku Rada Miasta Płocka przyznaje dotacje celowe na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na terenie miasta Płocka.

Skoncentrowanie środków Budżetu Miasta na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach ma na celu zaktywizowanie obecnych i potencjalnych realizatorów procesu rewitalizacji zwłaszcza w najstarszej części miasta.

Tabela 36: Wykaz dotacji udzielonych z Budżetu Miasta Płocka w latach 2006 - 2013

Rok	Liczba złożonych wniosków	Dotacje przyznane		Dotacje rozliczone	
		Liczba	Kwota w zł	Liczba	Kwota w zł
2006	23	15	449 960,00	13	361 583,00
2007	19	17	832 328,00	13	659 837,00
2008	26	20	992 666,00	19	834 499,00
2009	28	22	998 700,00	20	885 085,00
2010	23	14	930 000,00	11	588 211,00
2011	36	20	781 580,00	19	641 376,00
2012	32	15	820 000,00	15	771 834,00
2013	25	17	720 000,00	16	673 804,00
Ogółem	212	140	6 525 234,00	126	5 416 229,00

Źródło: Referat Rewitalizacji Miasta, Urząd Miasta Płocka

2.14. Gospodarka mieszkaniowa

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku na terenie miasta Płocka było 8.665 budynków mieszkalnych. Od 2011 roku wzrasta liczba nowych budynków oddawanych do użytkowania. Wzrost ten można zaobserwować zarówno w przypadku budynków mieszkalnych jak i niemieszkalnych. W ostatnich latach mieszkania w budownictwie wielorodzinnym powstawały głównie na osiedlach: Podolszyce Północ, Zielony Jar i Podolszyce Południe.

Tabela 37: Budynki nowe oddane do użytkowania w Płocku w latach 2005-2013

Budynki	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mieszkalne	129	111	137	81	119	80	87	99	106
niemieszkalne	59	21	58	37	28	19	22	32	39
Ogółem	188	132	195	118	147	99	109	131	145

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Osoby fizyczne są właścicielami 79,4% budynków mieszkalnych. Właścicielem 1,4% budynków mieszkalnych jest miasto.

Tabela 38: Budynki mieszkalne i mieszkania zamieszkane wg rodzaju podmiotów w Płocku w 2011 roku

Rodzaj właściciela	Budynki	Mieszkania	Powierzchnia użytkowa
Osoba fizyczna	6 884	8 223	877 511
Gmina	119	1 158	50 068
Pozostałe podmioty (łącznie z nieustaloną własnością)	569	2 427	104 790
Wspólnota	1 093	36 070	1 725 522
Ogółem	8 665	47 878	2 757 891

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011

Płock to miasto o niskim poziomie wartości zasobu mieszkaniowego. Tylko niewiele ponad 44% budynków w 2011 roku wyposażona była w gaz sieciowy. Najwięcej budynków mieszkalnych wybudowano w Płocku w latach 1945-2002 (72,7% ogółu budynków mieszkalnych). W 2013 roku przeciętna powierzchnia mieszkania wynosiła 59 m², zaś przeciętna powierzchnia mieszkania na 1 osobę – 23,8 m².

Tabela 39: Budynki mieszkalne zamieszkane wg okresu budowy i wyposażenia w instalację w Płocku w 2011 roku

Okres budowy	Liczba budynków	Budynki wyposażone w instalację			
		Wodociąg	Kanalizacja	Gaz z sieci	Centralne ogrzewanie
przed 1918	216	213	195	2	110
1918 - 1944	397	391	332	72	230
1945 - 1970	2 031	2 026	1 909	744	1 683
1971 - 1978	1 543	1 543	1 543	785	1 451
1979 - 1988	1 257	1 257	1 257	630	1 197
1989 - 2002	1 467	1 467	1 467	971	1 424
2003 - 2007	879	879	879	472	848
2008 - 2011 (łącznie z będącymi w budowie)	334	334	334	128	328
Ogółem	8 665	8 651	8 457	3 844	7 800

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011

Zarządzanie i administrowanie komunalnym zasobem mieszkaniowym opiera się głównie na Biurze Zarządzania Nieruchomościami Gminy w Urzędzie Miasta Płocka. W dyspozycji miasta na koniec 2013 roku były 4.874 lokale mieszkalne. Ponad 54% zasobów stanowią budynki przedwojenne.

Tabela 40: Stan zasobów mieszkaniowych Gminy – Miasto Płock oraz lokali niestanowiących zasobu mieszkaniowego, lecz będących w dyspozycji Miasta wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

Wyszczególnienie	Liczba lokali mieszkalnych w szt	Powierzchnia lokali mieszkalnych w m ²
Zasoby lokalowe w budynkach stanowiących własność gminy	1 449	59 595
Zasoby lokalowe w budynkach wspólnot mieszkaniowych	2 589	104 287
Zasoby lokalowe w budynkach będących w samoistnym lub zależnym posiadaniu gminy	94	3 539
Zasoby lokalowe stanowiące mieszkaniowy zasób gminy, będące własnością spółek prawa handlowego (z wyjątkiem TBS)	233	9 981
Zasoby lokalowe niestanowiące mieszkaniowego zasobu gminy, znajdujące się w dyspozycji miasta, będące własnością innych podmiotów, w tym towarzystw budownictwa społecznego	509	22 594
Ogółem	4 874	199 996

Źródło: Wydział Gospodarki Mieniem, Urząd Miasta Płocka

Tabela 41: Struktura zasobów Gminy – Miasto Płock według wieku i standardu jakościowego budynków (własność Gminy 100%) wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

Okres budowy	Liczba budynków	Powierzchnia budynków (m ²)
przedwojenne murowane o drewnianych stropach	78	22 269
przed 1950 r.	17	11 227
1950-1960	11	2 677
po 1960 r.	38	21 863
Ogółem	144	58 036

Źródło: Wydział Gospodarki Mieniem, Urząd Miasta Płocka

Ponad połowa budynków gminnych jest w złym lub niezadowalającym stanie technicznym.

Tabela 42: Stan techniczny zasobów mieszkaniowych wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

Stan techniczny budynków	Liczba budynków	Udział w %
Dobry, niewymagający napraw w obecnym stanie	12	8,3
Dostateczny, wymagający remontów	50	34,7
Niezadowalający, wymagający remontów	52	36,1
Zły, kwalifikujący się do doraźnego zabezpieczenia lub przyszłej rozbiórki	30	20,8
Ogółem	144	100,0

Źródło: Wydział Gospodarki Mieniem, Urząd Miasta Płocka

W 2013 roku zrealizowano łącznie 89 wniosków dotyczących wynajęcia lokali z zasobów gminnych. Prawie 35% zrealizowanych wniosków dotyczyło lokali socjalnych.

Tabela 43: Zestawienie liczby wynajętych mieszkań komunalnych i socjalnych w Płocku w latach 2005-2013

Lokal	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zamienny (wynajęcie innego lokalu ze względu na zły stan techniczny lokalu dotychczasowego lub planowane inwestycje)	25	21	28	38	32	37	46	25	31
Komunalny	84	41	38	30	17	37	11	23	17
Do remontu na koszt własny	26	16	15	15	13	10	8	17	4
Socjalny z tytułu niedostatku	37	36	18	16	11	16	10	8	3
Socjalny z tytułu eksmisji	8	16	23	21	36	42	26	25	28
Zamiana	52	38	30	17	25	20	7	16	6

Źródło: Wydział Gospodarki Mieniem, Urząd Miasta Płocka

Średni czas oczekiwania na wynajęcie lokalu komunalnego dla osób, których wnioski zostały zrealizowane w 2013 roku wyniósł 6,5 roku, a w przypadku lokalu socjalnego - ponad 4 lata.

Tabela 44: Liczba i lokalizacja lokali socjalnych wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

Adres	Liczba lokali socjalnych
Miodowa 25	18
Miodowa 25A	17
Kochanowskiego 7a	4
Popłacińska 42B	12
Żyzna 4c	11
Żyzna 4b	4
Otolińska 23	91
w 64 budynkach komunalnych	174
Lokale stanowiące mieszkaniowy zasób gminy w budynkach będących własnością ARS Sp. z o.o.	5
Ogółem	336

Źródło: Wydział Gospodarki Mieniem, Urząd Miasta Płocka

Ilość i jakość zasobów mieszkaniowych jest jednym z ważniejszych czynników kształtujących sytuację demograficzną, społeczną i gospodarczą w mieście. Ma także istotne znaczenie w procesie rewitalizacji.

Zgodnie z danymi Wydziału Geodezji Urzędu Miasta Płocka najwięcej budynków mieszkalnych na koniec 2013 roku znajdowało się na terenie osiedli o zabudowie jednorodzinnej tj. osiedlu Wyszogrodzka (1.952 budynków mieszkalnych), Radziwie (1.073) oraz Borowiczki (1.066). Średnio na 1 budynek mieszkalny w Płocku przypada 13 osób. Dla osiedli z zabudową wielorodzinną ten wskaźnik jest o wiele wyższy. Na osiedlu Tysiąclecia na 1 budynek mieszkalny przypadają średnio 172 osoby, a na osiedlu Łukasiewicza 163.

Ponad 63% budynków mieszkalnych w Płocku powstało przed rokiem 1989. Największy udział budynków mieszkalnych powstałych przed 1989 rokiem w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych występuje na osiedlach: Łukasiewicza (98,6%), Dobrzyńska (94,8%) i Tysiąclecia (93,9%). Nowa zabudowa mieszkalna dominuje na osiedlu Zielony Jar (2% budynków mieszkalnych powstało po 1989 rokiem) i osiedlu Podolszyce Południe (9,1%).

Tabela 45: Poziom wartości zasobu mieszkaniowego na koniec 2013 roku według osiedli

Osiedla	Wskaźnik poziomu wartości zasobu mieszkaniowego w %*
Borowiczki	59,94
Ciechomice	42,58
Dobrzyńska	94,78
Dworcowa	89,62
Góry	55,99
Imielnica	41,46
Kochanowskiego	87,59
Kolegialna	87,15
Łukasiewicza	98,61
Międzytorze	86,61
Podolszyce Południe	9,15
Podolszyce Północ	35,92
Pradolina Wisły	74,13
Radziwie	80,89
Skarpa	73,83
Stare Miasto	88,17
Trzepowo	77,50
Tysiąclecia	93,94
Winiary	45,69
Wyszogrodzka	76,18
Zielony Jar	2,02
Płock ogółem	63,54

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Wydziału Geodezji, Urząd Miasta Płocka

* Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych

Najstarsze budynki w Płocku zlokalizowane są na osiedlu Stare Miasto i Kolegialna. Większość z nich, z uwagi na swoją wartość historyczną, objętych jest ochroną konserwatorską. Zasoby te w dużym stopniu zamieszkują osoby znajdujące się w złej sytuacji materialnej, co często powoduje nagromadzenie negatywnych zjawisk społecznych oraz brak zainteresowania podmiotów prywatnych do prowadzenia na tym terenie działalności gospodarczej.

Z racji wieku i wieloletnich zaniedbań zabudowa w Śródmieściu uległa największej degradacji technicznej. W latach 2005-2013 Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wydał 45 decyzji nakazujących wyłączenie budynku z użytkowania. 31 decyzji dotyczyło budynków zlokalizowanych na osiedlu Stare Miasto, 12 - na osiedlu Kolegialna oraz po 1 na osiedlu Skarpa i Winiary.

Problemem Śródmieścia mającym duży wpływ na jakość życia są także zanieczyszczenia powietrza, emisję których wywołują lokalne kotły grzewcze i paleniska domowe.

2.15. Uwarunkowania środowiskowe

Na stan jakości powietrza atmosferycznego na terenie miasta Płocka mają wpływ zanieczyszczenia pochodzące:

- z procesów technologicznych (przemysł) - emisja punktowa,
- z procesów spalania paliw w celach grzewczych – emisja powierzchniowa,
- ze środków transportu kołowego – emisja liniowa.

Głównym emitentem zanieczyszczeń energetycznych i technologicznych do powietrza na terenie miasta Płocka jest Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. oraz wydzielone z jego struktury spółki między innymi: ORLEN Asphalt, ORLEN Oil, ORLEN KolTrans, ORLEN Laboratorium oraz Stacje Paliw PKN ORLEN S.A.

Drugim istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta jest emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych, kotłowni indywidualnych i zbiorczych. Występuje ona na terenach o zwartej zabudowie jednorodzinnej, wielorodzinnej z dużą ilością palenisk oraz w zakładach usługowych i przemysłowych małej wielkości.

Rozbudowa sieci ciepłej i gazowej stwarza warunki do likwidacji palenisk domowych i kotłowni opalanych węglem, a następnie do zmniejszania zanieczyszczeń powierzchniowych.

Gospodarką gazową na terenie miasta zajmuje się Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy Ciechanów. Sieć gazowa to gazociągi średniego i niskiego ciśnienia, które zasilają głównie odbiorców indywidualnych i niewielki procent odbiorców przemysłowych.

Dystrybucją ciepła zajmuje się natomiast przedsiębiorstwo Fortum Power and Heat Polska Sp. z o.o. Źródłem ciepła systemu dystrybucyjnego jest Elektrociepłownia PKN ORLEN S.A. Ciepło do odbiorców dostarczane jest za pośrednictwem rurociągów magistralnych oraz miejskiej sieci rurociągów ciepłych.

Miejska sieć ciepłownicza zlokalizowana jest wyłącznie po prawobrzeżnej stronie Wisły. Objęte są nią osiedla: Dobrzyńska, Kolegialna, Łukasiewicza, Kochanowskiego, Dworcowa, Międzytorze, Podolszyce Południe, Podolszyce Północ, Stare Miasto, Skarpa, Trzepowo, Tysiąclecia, Winiary i Wyszogrodzka. Na lewym brzegu Wisły brak jest sieci ciepłowniczej.

Fortum Power and Heat Polska Sp. z o.o. dostarcza ciepło do około 1,5 tys. odbiorców. Dominującą grupę odbiorców energii cieplnej w mieście stanowi budownictwo mieszkaniowe indywidualne (62% odbiorców), następnie wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, handel i usługi komercyjne oraz obiekty użyteczności publicznej. Najmniejszą grupę stanowi przemysł (ok. 2%). Miejski system ciepłowniczy zaspokaja około 50% zapotrzebowania na ciepło.

Większość budynków użyteczności publicznej będących własnością gminy (ok. 75% budynków) ogrzewanych jest z sieci ciepłej, a pozostałe budynki zasilane są głównie gazem ziemnym i olejem opałowym. Pomimo dużych nakładów ponoszonych na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych w budynkach wielorodzinnych administrowanych przez jednostki zależne od gminy, nadal bardzo dużo budynków, zwłaszcza w zabudowie kamienicznej zasilane jest paliwami stałymi, przede wszystkim przy wykorzystaniu do celów grzewczych nieefektywnych pieców węglowych. Stwierdzono bardzo mało działań w grupie budynków mieszkalnictwa indywidualnego, które są najbardziej odpowiedzialne za powstawanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł tzw. emisji niskiej.

Działania przynoszące efekty ekologiczne, w tym zmniejszające emisję zanieczyszczeń, polegają na wymianie urządzeń grzewczych, przede wszystkim nieefektywnych kotłów i pieców węglowych.

Innym ważnym problemem są także zanieczyszczenia komunikacyjne, obejmujące takie substancje jak: tlenki azotu, pyły, tlenek węgla, dwutlenek siarki, aldehydy. Emisja ta wraz ze zwiększaniem się ilości pojazdów wykazuje tendencję wzrostową. Emisja komunikacyjna jest najbardziej uciążliwa dla mieszkańców ulic położonych przy ruchliwych trasach komunikacyjnych i w gęstej zabudowie mieszkalnej.

2.16. Kultura

Potencjał kulturowy Płocka bazuje na modernizowanej i rozbudowywanej infrastrukturze. Muzeum Mazowieckie mieści się w wyremontowanej kamienicy przy ul. Tumskiej 8 (zbiory poświęcone secesji i sztuce Młodej Polski) oraz w dobudowanym obok obiekcie (zbiory działu archeologii, historii Płocka i numizmatyki).

Od 2013 roku w strukturach Muzeum Mazowieckiego działa Muzeum Żydów Mazowieckich. Jest to placówka o charakterze kulturalno-oświatowym, której podstawowym zadaniem jest ukazanie historii osadnictwa żydowskiego. Muzeum Żydów Mazowieckich ma swoją siedzibę w budynku dawnej synagogi, zwanej też "bożnicą" przy ul. Kwiatka 7. Budynek ten został wyremontowany dzięki zaangażowaniu społeczników ze Stowarzyszenia Synagoga Płocka, którzy pozyskali na ten cel dotację unijną.

Opactwo pobenedyktyńskie, od 2008 roku, po generalnym remoncie, stanowi siedzibę Muzeum Diecezjalnego z najcenniejszymi zabytkami skarbca katedralnego.

Ofertę muzeów uzupełniają inne instytucje kulturalne, w tym Płocka Galeria Sztuki, która od 2006 roku zaprasza na wystawy do nowej przestronnej siedziby mieszczącej się w zabytkowej mykwie przy ul. Sienkiewicza 36. Nowoczesną siedzibą dysponuje też Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego oraz NoveKino Przedwiośnie.

Do głównych podmiotów działających w dziedzinie kultury na terenie Płocka możemy zaliczyć:

- Biblioteki: Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego, Biblioteka im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego, Biblioteka Diecezjalna przy Wyższym Seminarium Duchownym
- Domy kultury: Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki, Spółdzielczy Dom Kultury, Klub Osiedla Dworcowa, Klub Osiedla Kochanowskiego, Klub Osiedla Łukasiewicza
- Galerie sztuki: Płocka Galeria Sztuki, Galeria Oto Ja
- Kina: Kino Helios Płock, Kino 5D Extreme, NoveKino Przedwiośnie
- Muzea: Muzeum Mazowieckie, Muzeum Mazowieckie – Spichlerz, Muzeum Diecezjalne, Muzeum św. Faustyny, Muzeum Żydów Mazowieckich
- Orkiestry i instytucje muzyczne: Płocka Orkiestra Symfoniczna, Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses
- Placówki wychowania pozaszkolnego: Młodzieżowy Dom Kultury, Harcerski Zespół Pieśni i Tańca Dzieci Płocka im. Druha Wacława Milke
- Teatry: Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego, Teatr Per Se
- Amfiteatr

W Płocku obok stałych, organizowanych od wielu lat imprez kulturalnych (np. Dni Historii Płocka, Letni Festiwal Muzyczny, Rynek Sztuki, Festiwal Muzyki Jednogłosowej) pojawia się szereg nowych inicjatyw. Popularnością cieszą się m.in. cykliczne imprezy masowe organizowane m.in. przez Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki, w których w 2013 roku uczestniczyło ponad 347 tys. osób.

2.17. Turystyka, sport i rekreacja

W celu wspierania turystyki w 2009 roku z inicjatywy Urzędu Miasta Płocka, organizacji turystycznych działających na terenie miasta i okolic oraz przedstawicieli płockiej branży turystycznej, powołane zostało Stowarzyszenie Płocka Lokalna Organizacja Turystyczna.

Do najciekawszych atrakcji turystycznych w Płocku możemy zaliczyć: Stary Rynek z Ratuszem, Bazylikę Katedralną, Muzeum Mazowieckie, Sanktuarium Bożego Miłosierdzia, Muzeum Diecezjalne, Ogród Zoologiczny, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Stanisława Małachowskiego oraz Opactwo Pobenedyktyńskie z elementami Zamku Książąt Mazowieckich.

Turystów do Płocka przyciągają liczne imprezy (kulturalne, rozrywkowe, sportowe), które organizowane są na plaży, w amfiteatrze oraz na Starym Mieście m.in. w festiwal muzyki elektronicznej, reggae, Piknik Lotniczy, Jarmark Tumski.

Przez Płock i okolice przebiega 10 szlaków turystycznych wyznaczonych przez Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze. Szlaki te, ułatwiają turystom dotarcie do najciekawszych miejsc, w tym zabytków architektury murowanej i drewnianej, pomników przyrody. Część z nich nadaje się do uprawiania turystyki rowerowej.

W 2013 roku na terenie Płocka funkcjonowało 14 obiektów zbiorowego zakwaterowania, które dysponowały 736 miejscami noclegowymi.

Rozwijaniem i zaspokajaniem społecznych potrzeb w zakresie kultury fizycznej w Płocku zajmuje się Miejski Zespół Obiektów Sportowych, który zarządza m.in. następującymi obiektami: Pływalnia Miejska „Jagiellonka”, Pływalnia Miejska przy Al. Kobylińskiego 28, Pływalnia Miejska „Podolanka”, Sala Sportowa przy Placu Dąbrowskiego 2a, Stadion Miejski, zespoły boisk „Orlik”. Letnie zaplecze rekreacyjne dla mieszkańców Płocka i turystów stanowi Zalew Sobótka, przy którym zorganizowane zostało kąpielisko miejskie. Zimą natomiast można korzystać z dwóch lodowisk: na Starym Rynku i przy Pływalni Miejskiej „Podolanka”. Szacuje się, że w 2013 roku z obiektów Miejskiego Zespołu Obiektów Sportowych skorzystało ponad 542 tys. osób.

Największym obiektem sportowym w Płocku jest administrowana przez Centrum Widowiskowo-Sportowe hala „Orlen Arena”. Na co dzień „Orlen Arena” jest miejscem treningów zespołów Orlen Wisły Płock. Na płycie boiska rozgrywane są także mecze siatkówki i koszykówki, organizowane są imprezy sportowe, kulturalne, widowiska, targi oraz wystawy.

Pozytywny wpływ na upowszechnianie uczestnictwa w ruchu rekreacyjnym w Płocku ma rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (budowa ścieżek rowerowych, placów zabaw i zewnętrznych siłowni dla dorosłych).

2.18. Edukacja

System edukacji w Płocku tworzą przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne oraz dwie placówki wychowania pozaszkolnego: Młodzieżowy Dom Kultury oraz Harcerski Zespół Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka”.

Na terenie miasta w 2013 roku funkcjonowało 38 przedszkoli, w tym 26 przedszkoli prowadziło miasto Płock. Ogółem do przedszkoli uczęszczało 4.283 dzieci.

Miasto Płock prowadzi 18 szkół podstawowych oraz 13 gimnazjów. Na szkolnictwo ponadgimnazjalne składają się: zasadnicze szkoły zawodowe, licea ogólnokształcące i profilowane oraz technika. Miasto Płock ogółem prowadzi 19 szkół ponadgimnazjalnych. Pozostałe szkoły ponadgimnazjalne prowadzone są przez inne osoby prawne.

Tabela 46: Szkolnictwo w Płocku w roku szkolnym 2013/2014

Typ placówki	Ogółem		Publiczne prowadzone przez miasto Płock	
	Liczba szkół	Liczba uczniów	Liczba szkół	Liczba uczniów
Szkoły podstawowe (razem ze specjalnymi i muzyczną)	22	7 181	18	6 816
Gimnazja (razem ze specjalnymi)	18	3 781	13	3 567
Licea ogólnokształcące i uzupełniające licea ogólnokształcące	13	3 764	6	2 745
Licea profilowane	3	77	3	77
Technika, technika uzupełniające	9	2 897	5	2 066
Zasadnicze szkoły zawodowe (razem ze specjalnymi)	6	1 005	5	985

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny, Urząd Miasta Płocka

Płock, jako byłe miasto wojewódzkie obecnie pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka równoważenia rozwoju, zwłaszcza w zakresie państwowego szkolnictwa wyższego. Obecnie na terenie miasta funkcjonują następujące szkoły wyższe:

- Politechnika Warszawska Szkoła Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku
- Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku
- Wyższe Seminarium Duchowne w Płocku.

3. Delimitacja obszaru zdegradowanego

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, rewitalizacja może być prowadzona wyłącznie na obszarze zdegradowanym, znajdującym się w kryzysie z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego w oparciu o zebrane dane statystyczne wybrano i obliczono 6 wskaźników społecznych:

- wskaźnik obciążenia demograficznego;
- wskaźnik poziomu ubóstwa i wykluczenia;
- wskaźnik stopy bezrobocia;
- wskaźnik poziomu przestępczości i wykroczeń;
- wskaźnik poziomu kapitału społecznego;
- wskaźnik poziomu uczestnictwa w życiu publicznym.

Dokonana diagnoza oparta została na danych z podziałem na jednostki, które pokazują zróżnicowanie zjawisk, procesów i problemów.

Tabela 47: Kryteria, wskaźniki i ich wartości referencyjne zastosowane przy identyfikacji potencjalnych obszarów problemowych z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych

Kryterium	Obciążenie demograficzne	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Wysoka stopa bezrobocia	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Wysoki poziom kapitału społecznego	Wysoki poziom uczestnictwa w życiu publicznym
Wskaźnik	Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw (przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko mieniu) 1 tys. ludności	Liczba organizacji społecznych na 1 tys. ludności	Frekwencja w wyborach samorządowych
Borowiczki	58,69	25,30	10,40	3,54	1,01	48,87
Ciechomice	54,44	22,69	10,64	1,62	0,00	55,34
Dobrzyńska	68,74	85,13	16,23	6,63	1,63	42,62
Dworcowa	67,17	30,48	8,86	9,87	4,16	45,99
Góry	72,60	34,21	11,35	9,62	1,60	54,93
Imielnica	60,18	5,97	8,16	5,27	1,40	53,22
Kochanowskiego	51,17	51,51	9,51	11,38	2,76	44,47
Kolegialna	52,33	78,93	14,00	15,19	7,55	43,83
Łukasiewicza	64,37	40,95	9,95	10,77	3,20	46,51
Międzytorze	62,48	19,89	7,91	7,82	2,84	50,26
Podolszyce Południe	52,34	16,97	6,59	10,09	0,78	45,01
Podolszyce Północ	50,28	22,71	8,47	6,54	1,93	45,92
Pradolina Wisły	56,78	42,25	15,77	4,02	0,00	50,13
Radziwie	62,72	50,88	13,47	8,44	2,37	49,89
Skarpa	53,48	56,26	12,68	7,84	1,85	38,36
Stare Miasto	47,65	159,00	18,62	45,50	14,84	39,34
Trzepowo	75,76	165,22	18,34	6,21	9,94	50,20
Tysiąclecia	93,72	48,17	11,33	10,97	1,71	47,49
Winiary	45,95	31,23	7,35	43,98	10,20	50,04
Wyszogrodzka	60,96	37,20	10,30	7,07	3,24	48,13
Zielony Jar	42,62	16,33	5,18	3,37	1,30	51,56
Płock	58,40	47,01	10,75	10,40	3,18	45,99

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych: Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku, Komendy Miejskiej Policji w Płocku oraz Miejskiego Zeszytu Statystycznego, Urzędu Miasta Płocka

Dla każdego obszaru obliczona została wartość wskaźników, które następnie wystandaryzowano w celu umożliwienia ich dalszego porównywania. Standaryzacja wskaźników polegała na odjęciu od rzeczywistej wartości wskaźnika jego wartości średniej oraz podzielenia tak otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe.

Wartości wystandaryzowanych wskaźników pozwalają na pokazanie odchyień od normy, którą stanowi średnia arytmetyczna. Przyjmują one wartości ujemne oraz dodatnie, przy czym wartości ujemne oznaczają sytuację lepszą niż średnia dla Płocka.

Po zsumowaniu wartości wystandaryzowanych wskaźników dla każdego obszaru obliczony został wskaźnik sumaryczny. W celu prawidłowego zsumowania, w przypadku

wskaźników o charakterze pozytywnym (symulanta – ich wysoka wartość jest korzystna z punktu widzenia ocenianego zjawiska) - nadano im wartość ujemną (przemnożono przez - 1).

Na podstawie wartości wyliczonego wskaźnika sumarycznego wyselekcjonowano obszary, gdzie sytuacja jest gorsza niż średnia dla Płocka (obszary, dla których wartość wskaźnika sumarycznego jest większa od zera).

Tabela 48: Wartości wskaźników wystandaryzowanych oraz wskaźnika sumarycznego zastosowane przy identyfikacji potencjalnych obszarów problemowych z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych

Obszar	Wartość wskaźnika wystandaryzowanego						Wskaźnik sumaryczny
	Obciążenie demograficzne	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Wysoka stopa bezrobocia	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Wysoki poziom kapitału społecznego	Wysoki poziom uczestnictwa w życiu publicznym	
Borowiczki	0,03	-0,61	-0,10	-0,61	-0,58	0,65	-1,36
Ciechomice	-0,35	-0,78	-0,03	-0,78	-0,84	2,12	-3,20
Dobrzyńska	0,91	-0,33	1,50	-0,33	-0,41	-0,76	2,92
Dworcowa	0,77	-0,05	-0,52	-0,05	0,26	0,00	-0,10
Góry	1,25	-0,07	0,16	-0,07	-0,42	2,02	-0,34
Imielnica	0,16	-0,45	-0,71	-0,45	-0,47	1,64	-2,63
Kochanowskiego	-0,63	0,09	-0,34	0,09	-0,11	-0,34	-0,35
Kolegialna	-0,53	0,42	0,89	0,42	1,16	-0,49	0,53
Łukasiewicza	0,52	0,03	-0,22	0,03	0,01	0,12	0,25
Międzytorze	0,36	-0,23	-0,78	-0,23	-0,09	0,97	-1,76
Podolszyce Południe	-0,53	-0,03	-1,14	-0,03	-0,64	-0,22	-0,87
Podolszyce Północ	-0,71	-0,34	-0,63	-0,34	-0,33	-0,02	-1,67
Pradolina Wisły	-0,14	-0,56	1,38	-0,59	-0,84	0,94	-0,01
Radziwie	0,38	-0,17	0,75	-0,17	-0,21	0,88	0,11
Skarpa	-0,43	-0,23	0,53	-0,23	-0,35	-1,73	1,72
Stare Miasto	-0,94	3,10	2,16	3,10	3,10	-1,51	5,83
Trzepowo	1,52	-0,37	2,08	-0,37	1,80	0,95	0,11
Tysiąclecia	3,10	0,05	0,16	0,05	-0,39	0,34	3,40
Winiary	-1,09	2,97	-0,93	2,97	1,87	0,92	1,13
Wyszogrodzka	0,22	-0,29	-0,12	-0,29	0,02	0,48	-0,99
Zielony Jar	-1,38	-0,62	-1,53	-0,62	-0,50	1,26	-4,92

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta, Urząd Miasta Płocka

Obszary zidentyfikowane jako problemowe z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych: Stare Miasto, Tysiąclecia, Dobrzyńska, Skarpa, Winiary, Kolegialna, Łukasiewicza, Radziwie i Trzepowo poddano analizie dotyczącej problemów gospodarczych i technicznych.

Zgodnie z obliczonym dla w/w obszarów wskaźnikiem prowadzenia działalności gospodarczej obszarami, na których występują problemy gospodarcze są osiedla: Dobrzyńska, Tysiąclecia, Skarpa, Radziwie. Wartość wskaźnika na tych obszarach jest „gorsza” niż średnia dla miasta.

Tabela 49: Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej na koniec 2013 roku dla obszarów zidentyfikowanych jako problemowe z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych

Kryterium	Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej
Wskaźnik	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 mieszkańców
Dobrzyńska	4,90
Kolegialna	17,02
Łukasiewicza	12,94
Radziwie	9,12
Skarpa	7,14
Stare Miasto	27,74
Trzepowo	33,42
Tysiąclecia	5,74
Winiary	27,79
Płock	10,21

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Warszawie oraz Miejskiego Zeszytu Statystycznego, Urząd Miasta Płocka

Problemy o charakterze technicznym występują natomiast na osiedlach Stare Miasto i Kolegialna. Obszary te charakteryzują się szczególną degradacją stanu technicznego obiektów budowlanych. Na osiedlu Stare Miasto na koniec 2013 roku zgodnie z decyzjami Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego wyłączonych z użytkowania było 29 budynków, a na osiedlu Kolegialna - 9.

Tabela 50: Wskaźnik degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych na koniec 2013 roku dla obszarów zidentyfikowanych jako problemowe z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych

Kryterium	Wskaźnik degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych
Wskaźnik	Liczba budynków wyłączonych z użytkowania do ogólnej liczby budynków (w %)
Dobrzyńska	0,00
Kolegialna	0,70
Łukasiewicza	0,00
Radziwie	0,00
Skarpa	0,00
Stare Miasto	3,81
Trzepowo	0,00
Tysiąclecia	0,00
Winiary	0,12
Płock	0,18

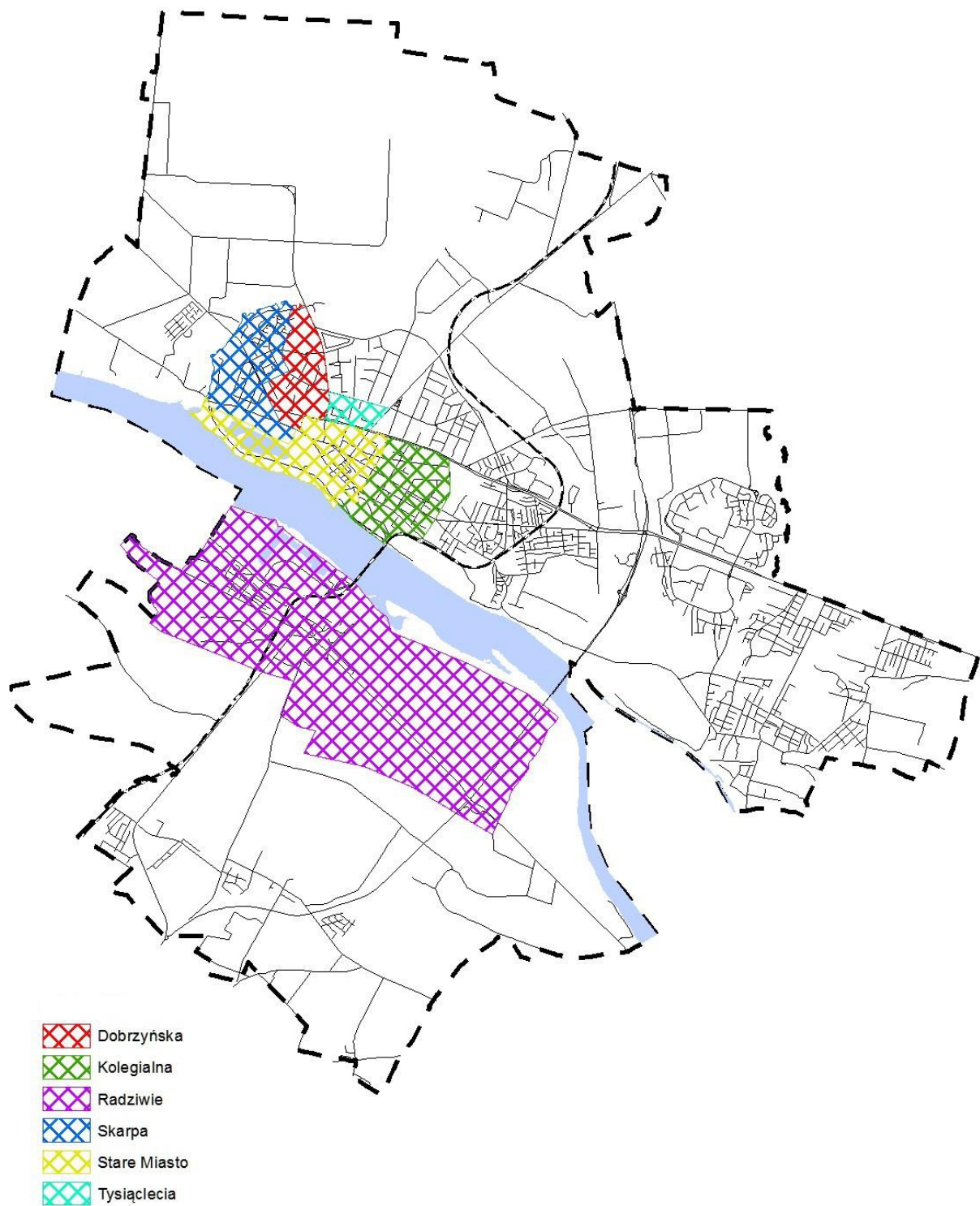
Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego i Wydziału Geodezji, Urząd Miasta Płocka

Na podstawie dokonanej diagnozy, zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji obszar zdegradowany na terenie Płocka obejmuje powierzchnię 1.385 ha i podzielony został na 6 podobszarów, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic:

- Dobrzyńska;
- Kolegialna;
- Radziwie;
- Skarpa;
- Stare Miasto;
- Tysiąclecia.

Na każdym z w/w podobszarów występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych i technicznych, co wykazano w przeprowadzonej diagnozie.

Obszar zdegradowany

4. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji w celu terytorialnej koncentracji interwencji rewitalizacja prowadzona będzie na obszarze o istotnym znaczeniu dla rozwoju miasta Płocka, na którym nasilenie stanu kryzysowego jest relatywnie najwyższe w skali całego miasta.

Oprócz analizy mierników społecznych, gospodarczych i przestrzennych przeprowadzono badanie ankietowe, za pośrednictwem którego zebrano opinie o poszczególnych podobszarach. W szczególności pozyskano informacje na temat:

- zadowolenia z zamieszkania na danym podobszarze;
- atrakcyjności podobszaru pod względem jakości życia;
- obiektów/terenów, które wymagają ożywienia.

Pozwoliło to na zidentyfikowanie, jaką renomą cieszą się poszczególne podobszary zdegradowane. Zła opinia jest czynnikiem realnie wpływającym na szanse rozwojowe podobszaru, odstraszać potencjalnych użytkowników.

Mieszkańcy Płocka w badaniu ankietowym w sposób intuicyjny i naturalny dokonali scalenia podobszaru Dobrzyńska z podobszarem Skarpa oraz podobszaru Kolegialna z podobszarem Stare Miasto. W związku z powyższym dalszą analizę dokonano przy uwzględnieniu utrwalonego w świadomości mieszkańców podziału miasta.

W zależności od zajmowanej pozycji wg przeprowadzonej analizy zjawisk społecznych oraz badania ankietowego poszczególnym podobszaram przyznano od 1 do 4 punktów, plus po 1 punkcie za spełnienie wskaźnika dotyczącego zjawiska gospodarczego lub technicznego.

Tabela 51: Punktacja podobszarów zdegradowanych na podstawie analizy wskaźnikowej oraz badania ankietowego

Podobszar zdegradowany	Liczba punktów					Suma punktów
	Wskaźnik sumaryczny (zjawiska społeczne)	Liczba kryzysowych wskaźników uzupełniających	Niezadowolenie z miejsca zamieszkania na danym podobszarze	Najmniej atrakcyjny podobszar	Liczba obiektów/terenów wskazanych jako wymagające ożywienie z danego podobszaru	
Stare Miasto, Kolegialna	4	1	4	3	4	16
Dobrzyńska, Skarpa	3	1	3	4	3	14
Radziwie	1	1	2	2	2	8
Tysiąclecia	2	1	1	1	1	6

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta, Urząd Miasta Płocka

Zgodnie z sumą uzyskanych punktów oraz art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji (obszar rewitalizacji łącznie nie może obejmować więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczyć liczby ludności większej niż 30% jej mieszkańców) do objęcia kompleksowym wsparciem w zakresie rewitalizacji wyznaczono obszar rewitalizacji obejmujący powierzchnię 670,8 ha co stanowi 7,6% powierzchni miasta i zamieszkiwany przez 36.543 osoby co stanowi 29,75% mieszkańców Płocka (dane za rok 2013).

Obszar ten cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk oraz ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. Postępująca degradacja i marginalizacja tego obszaru

hamuje zrównoważony rozwój miasta i w konsekwencji prowadzi do obniżenia jakości przestrzeni oraz pogorszenia komfortu życia mieszkańców.

Obszar rewitalizacji podzielony został na 3 podobszary:

- Stare Miasto, Kolegialna - pierwszy obszar rewitalizacji - POR,
- Dobrzyńska, Skarpa - - drugi obszar rewitalizacji - DOR,
- Radziwie - trzeci obszar rewitalizacji - TOR.

W procesie wyznaczania granic poszczególnych podobszarów rewitalizacji uwzględniono funkcję terenu, fizjonomię, strukturę tkanki miejskiej, historyczne uwarunkowania oraz utrwalaony w świadomości mieszkańców podział miasta.

Tabela 52: Kryteria obrazujące negatywne zjawiska społeczne występujące na obszarze rewitalizacji

Kryterium	Obciążenie demograficzne	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Wysoka stopa bezrobocia	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Wysoki poziom kapitału społecznego	Wysoki poziom uczestnictwa w życiu publicznym
Wskaźnik	Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw (przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko mieniu) 1 tys. ludności	Liczba organizacji społecznych na 1 tys. ludności	Frekwencja w wyborach samorządowych
Podobszar POR	50,96	101,87	15,32	23,87	9,63	42,05
Podobszar DOR	61,23	71,59	14,48	7,19	1,73	40,58
Podobszar TOR	61,99	49,82	14,31	9,19	3,18	49,89
Obszar rewitalizacji	57,15	81,60	14,81	13,79	4,90	41,75
Płock	58,40	47,01	10,75	10,40	3,18	45,99

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta na podstawie danych: Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku, Komendy Miejskiej Policji w Płocku oraz Miejskiego Zeszytu Statystycznego, Urzędu Miasta Płocka

Tabela 53: Wartości wskaźników wystandaryzowanych oraz wskaźnika sumarycznego obrazujące negatywne zjawiska społeczne obszaru rewitalizacji oraz wskaźniki występowania negatywnych zjawisk gospodarczych i technicznych

Podobszar	Wartość wskaźnika wystandaryzowanego						Wskaźnik sumaryczny (zjawiska społeczne)	Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Wskaźnik degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych
	Obciążenie demograficzne	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Wysoka stopa bezrobocia	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Wysoki poziom kapitału społecznego	Wysoki poziom uczestnictwa w życiu publicznym			
POR	-1,48	2,57	10,30	1,81	1,88	-0,96	12,29	20,09	1,85
DOR	0,56	1,15	8,40	-0,43	-0,42	-1,32	11,00	5,90	0,00
TOR	0,71	0,13	8,02	-0,16	0,00	0,95	7,75	10,11	0,00

Źródło: Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta, Urząd Miasta Płocka

W skład obszaru rewitalizacji zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o rewitalizacji wejdzie także niezamieszkały teren przemysłowy - teren byłej Cukrowni Borowiczki o powierzchni 27,9 ha.

Na w/w podobszarze występują negatywne zjawiska: gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne.

Zabudowa cukrowni, zlokalizowanej przy pl. Wincentego Witosa w Borowiczkach, pochodzi z początku XX wieku. Cukrownia położona jest nad rzeką Słupianką, która o kilkaset metrów dalej wpada do Wisły. Działalność cukrowni trwała od początku XX wieku do 2003 roku kiedy to podjęto decyzję o jej likwidacji. Przełom 2003/2004 roku był ostatnim sezonem produkcyjnym.

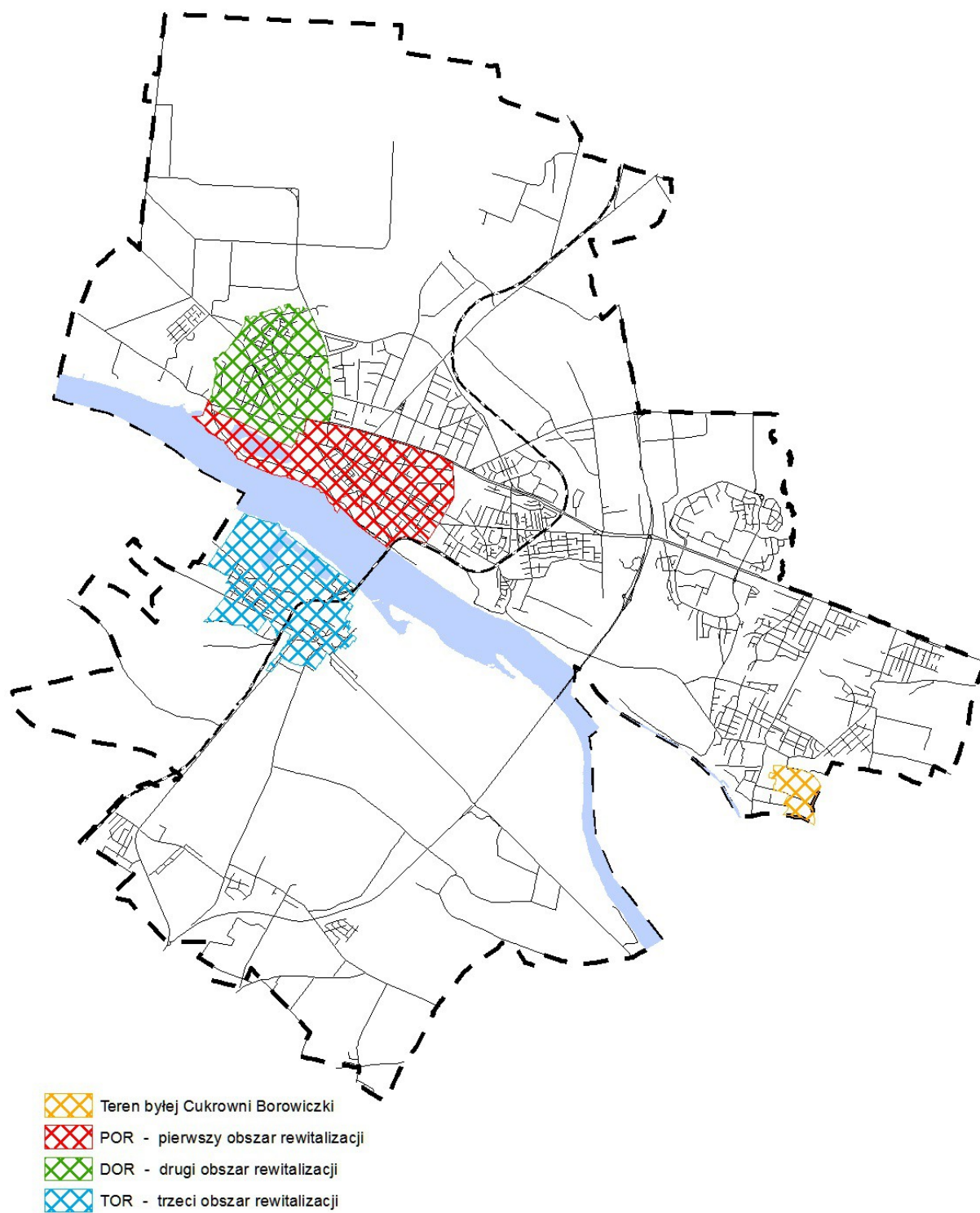
Na terenie, który planuje się objąć procesem rewitalizacji znajdują się zabytkowe budynki poprodukcyjne. Większość obiektów nie była gruntownie modernizowana i wymaga podjęcia pilnych działań umożliwiających zachowanie walorów architektonicznych i wykorzystanie ich potencjału, a tym samym powstrzymanie ich dalszej degradacji.

Układ przestrzenny zabudowy tworzy półotwarte i otwarte wnętrza. Dominantę przestrzenną pod względem kubatury stanowią: główny budynek produkcyjny, budynek kotłowni wraz z kominem jako dominantą wysokościową. Po przekątnej znajduje się druga dominanta – piec wapienny, występujący jedynie w cukrowniach, dzięki czemu oddaje industrialny, wyjątkowy charakter obiektu.

Cukrownia Borowiczki stanowiła ważny element sfery gospodarczej i społecznej Płocka. Przez lata dawała stałą pracę setkom ludzi i stanowiła istotny z punktu widzenia gospodarki regionu zakład przetwórstwa. Degradacja tego terenu wynika z zaniechania działalności przez poprzedniego użytkownika. Kluczowym w przypadku tego terenu jest znalezienie nowego, odpowiedniego przeznaczenia, jego wtórne zagospodarowanie, aby podobszar ten był zdolny do generowania nowych aktywności. Przewiduje się, że podjęte na tym terenie działania przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym występującym na zamieszkałych podobszrach rewitalizacji.

Reasumując, proces rewitalizacji na terenie miasta Płocka prowadzony będzie na terenach zamieszkałych oraz na terenie przemysłowym łącznie obejmującym powierzchnię 698,7 ha, co stanowi 7,9 % powierzchni miasta.

Obszar rewitalizacji

Indeks tabel

Tabela 1: Powierzchnia Płocka w 2013 roku według osiedli.....	5
Tabela 2: Liczba ludności w latach 2005 – 2013 w Płocku wg faktycznego miejsca zamieszkania (stan na koniec roku).....	8
Tabela 3: Ruch naturalny w Płocku w latach 2005-2013.....	8
Tabela 4: Poziom i saldo migracji ludności w Płocku w latach 2005-2013.....	9
Tabela 5: Ludność Płocka w latach 2005-2013 według osiedli (stan na koniec roku).....	9
Tabela 6: Ludność Płocka w podziale na ekonomiczne grupy wieku w latach 2005-2013	10
Tabela 7: Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Polsce i wybranych jednostkach województwa mazowieckiego w latach 2005 – 2013.....	12
Tabela 8: Aktywność ekonomiczna ludności Płocka w latach 2005-2013.....	12
Tabela 9: Pracujący w Płocku w głównym miejscu pracy w latach 2005-2013 w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD.....	13
Tabela 10: Bezrobocie w Płocku w latach 2005 - 2013 według stanu na koniec roku.....	13
Tabela 11: Bezrobotni według osiedli (stan na koniec 2013 roku).....	14
Tabela 12: Bezrobotni wg wieku w latach 2005-2013 (stan na koniec roku).....	14
Tabela 13: Bezrobotni zarejestrowani wg płci w latach 2005-2013 (stan na koniec roku)	15
Tabela 14: Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2005-2013 (stan na koniec roku).....	16
Tabela 15: Bezrobotni wg wykształcenia w latach 2005-2013 (stan na koniec roku).....	16
Tabela 16: Korzystający z pomocy społecznej w Płocku w latach 2005 – 2013.....	17
Tabela 17: Korzystający z pomocy społecznej w 2013 roku według osiedli.....	18
Tabela 18: Charakterystyka gospodarstw domowych (rodzin) objętych pomocą w różnej formie.....	20
Tabela 19: Powody przyznania pomocy w Płocku w latach 2005-2013.....	20
Tabela 20: Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w Płocku w latach 2005-2013	21
Tabela 21: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w Płocku w latach 2005 – 2013.....	21
Tabela 22: Podmioty gospodarki narodowej w Płocku w 2013 roku według sekcji PKD 2007.....	22
Tabela 23: Podmioty gospodarki narodowej w latach 2005-2013 według liczby pracujących.....	23
Tabela 24: Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych form prawnych w Płocku w latach 2005-2013.....	23
Tabela 25: Liczba podmiotów gospodarki narodowej na koniec 2013 roku według osiedli	24

Tabela 26: Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne zarejestrowane w rejestrze REGON w Płocku w latach 2005-2013.....	26
Tabela 27: Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne zarejestrowane w rejestrze REGON w Płocku na koniec 2013 roku według osiedli.....	26
Tabela 28: Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w Płocku w latach 2005-2013.....	30
Tabela 29: Kategorie wybranych przestępstw popełnionych na terenie miasta Płocka w latach 2005 – 2013.....	30
Tabela 30: Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko mieniu w 2013 roku według osiedli.....	31
Tabela 31: Wykroczenia ujawnione przez Straż Miejską w Płocku w latach 2005 – 2013.....	33
Tabela 32: Struktura użytkowania gruntów w Płocku w 2013 roku.....	34
Tabela 33: Powierzchnia gruntów komunalnych w Płocku wg prawnych form użytkowania w latach 2005-2013.....	34
Tabela 34: Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Płocku w latach 2009-2013.....	35
Tabela 35: Tereny zieleni w Płocku w latach 2005-2013.....	35
Tabela 36: Wykaz dotacji udzielonych z Budżetu Miasta Płocka w latach 2006 - 2013....	37
Tabela 37: Budynki nowe oddane do użytkowania w Płocku w latach 2005-2013.....	38
Tabela 38: Budynki mieszkalne i mieszkania zamieszkane wg rodzaju podmiotów w Płocku w 2011 roku.....	38
Tabela 39: Budynki mieszkalne zamieszkane wg okresu budowy i wyposażenia w instalację w Płocku w 2011 roku.....	39
Tabela 40: Stan zasobów mieszkaniowych Gminy – Miasto Płock oraz lokali niestanowiących zasobu mieszkaniowego, lecz będących w dyspozycji Miasta wg stanu na dzień 31.12.2013 r.....	39
Tabela 41: Struktura zasobów Gminy – Miasto Płock według wieku i standardu jakościowego budynków (własność Gminy 100%) wg stanu na dzień 31.12.2013 r.....	40
Tabela 42: Stan techniczny zasobów mieszkaniowych wg stanu na dzień 31.12.2013 r..	40
Tabela 43: Zestawienie liczby wynajętych mieszkań komunalnych i socjalnych w Płocku w latach 2005-2013.....	40
Tabela 44: Liczba i lokalizacja lokali socjalnych wg stanu na dzień 31.12.2013 r.....	41
Tabela 45: Poziom wartości zasobu mieszkaniowego na koniec 2013 roku według osiedli	42
Tabela 46: Szkolnictwo w Płocku w roku szkolnym 2013/2014.....	46
Tabela 47: Kryteria, wskaźniki i ich wartości referencyjne zastosowane przy identyfikacji potencjalnych obszarów problemowych z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.....	48

Tabela 48: Wartości wskaźników wystandaryzowanych oraz wskaźnika sumarycznego zastosowane przy identyfikacji potencjalnych obszarów problemowych z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.....	49
Tabela 49: Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej na koniec 2013 roku dla obszarów zidentyfikowanych jako problemowe z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.....	50
Tabela 50: Wskaźnik degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych na koniec 2013 roku dla obszarów zidentyfikowanych jako problemowe z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.....	50
Tabela 51: Punktacja podobszarów zdegradowanych na podstawie analizy wskaźnikowej oraz badania ankietowego.....	53
Tabela 52: Kryteria obrazujące negatywne zjawiska społeczne występujące na obszarze rewitalizacji.....	54
Tabela 53: Wartości wskaźników wystandaryzowanych oraz wskaźnika sumarycznego obrazujące negatywne zjawiska społeczne obszaru rewitalizacji oraz wskaźniki występowania negatywnych zjawisk gospodarczych i technicznych.....	54

Indeks rysunków

Rysunek 1: Wskaźnik obciążenia demograficznego* stan na koniec 2013 roku z podziałem na osiedla.....	11
Rysunek 2: Stopa bezrobocia* stan na koniec 2013 roku z podziałem na osiedla.....	15
Rysunek 3: Wskaźnik poziomu ubóstwa i wykluczenia* stan na koniec 2013 roku z podziałem na osiedla.....	19
Rysunek 4: Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej* stan na koniec 2013 roku z podziałem na osiedla.....	25
Rysunek 5: Wskaźnik poziomu kapitału społecznego* na koniec 2013 z podziałem na osiedla.....	28
Rysunek 6: Wskaźnik poziomu uczestnictwa w życiu publicznym w %* stan na koniec 2013 roku z podziałem na osiedla.....	29
Rysunek 7: Wskaźnik poziomu przestępczości i wykroczeń* w 2013 roku z podziałem na osiedla.....	32